

**EU:N KESTÄVÄN RAHOITUKSEN LUOKITTELUJÄRJESTELMÄN
MUKAISTEN RAPORTOINTIVALMIUKSIEN KEHITTÄMINEN YIT OYJ:N
NÄKÖKULMASTA**

Ammattikorkeakoulututkinnon opinnäytetyö

Kestävä kehitys

Syksy 2022

Outi Vinter

Kestävä kehitys

Tekijä Outi Vinter

Työn nimi EU:n kestävän rahoituksen luokittelujärjestelmän mukaisten raportointivalmiuksien kehittäminen YIT Oyj:n näkökulmasta

Ohjaaja Ulla-Maija Knuutti

Tiivistelmä

Vuosi 2022

EU:n kestävän rahoituksen strategian tarkoituksena on ohjata myös yksityisiä rahavirtoja kestäviin hankkeisiin, koska julkinen rahoitus ei riitä tavoitteiden saavuttamiseksi. Osa strategiaa on luokittelujärjestelmäasetus, joka täsmentää strategian toimintasuunnitelmaa. Asetuksessa on annettu kriteerit kestäville investoinneille ja sen on tarkoitus lisätä läpinäkyvyyttä rahoitusmarkkinoilla. Kriteeristö ei vielä kata kaikkia aloja, mutta rakennusala on mukana asetuksen ensimmäisessä versiossa yhtenä yhdeksästä alasta. Rakentaminen kuluttaa paljon luonnonvaroja ja aiheuttaa merkittäviä päästöjä. Sen vuoksi on tärkeää, että rakennusyhtiöt kiinnittävät huomiota toimintansa kestävyteen ja pyrkivät toimimaan mahdollisimman ympäristöystävällisesti.

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää, millaiset edellytykset YIT Oyj:llä oli suoriutua EU:n kestävän rahoituksen luokittelujärjestelmän raportointivelvoitteista sekä kehittää sen raportointivalmiuksia. Osana työtä selvitettiin myös yrityksen toimintaan liittyvät taksonomialuokat, vaikka niitä ei vielä vuodelta 2021 raportoitu. Työn tavoitteena oli luoda yritykselle raportointivalmiudet, jotka sopivat nykyisiin raportointiprosesseihin lisäämättä kuitenkaan raportointiin osallistuvien henkilöiden työkuormaa liikaa.

Työn etenemistä hidasti raportoitavien asioiden monimutkaisuus sekä alakohtaisten tulkintojen puute. Lisäksi asetuksen voimaantulon aikataulu varmistui vasta loppuvuodesta 2021, jonka vuoksi yritys joutui valmistautumaan raportointiin ilman varmuutta tulevasta sisällöstä ja aikataulusta. EU:n ympäristötavoitteiden saavuttaminen on todella tärkeää ja kiireellistä. Toimenpiteiden valmisteluun EU-tasolla tulisi kuitenkin käyttää enemmän aikaa, että niiden avulla pystyttäisiin saavuttamaan haluttu lopputulos. Näin suuret muutokset yrityksen raportointiprosesseissa vaativat melko pitkän valmisteluajan ja paljon resursseja, että ne saadaan toteutettua. Lopputulos oli YIT:n näkökulmasta kuitenkin erinomainen ja kaikki osapuolet sitoutuivat raportointiin. Uuden raportointivelvoitteen vaikutukset ovat nähtävissä vasta muutaman vuoden kuluttua, kun nähdään miten tietojen vertailtavuus ja läpinäkyvyys on havaittavissa.

Avainsanat EU-taksonomia, luokittelujärjestelmäasetus, raportointi, kestävä rahoitus

Sivut 36 sivua ja liitteitä 3 sivua

One of the aims of the EU Sustainable Finance Strategy is to channel private funding to sustainable projects, as a public funding is insufficient enough to achieve the EU environmental goals. Part of the strategy is the EU Taxonomy Regulation, which specifies the strategy's the action plan. The Regulation set the criteria for sustainable investments and aims to increase transparency on financial markets. The EU Taxonomy criteria do not cover all sectors yet, but the construction industry is included in the first version of the Act. The construction sector uses a lot of natural resources and generates significant amount of CO₂ emissions. It is therefore important that the construction companies pay attention to sustainability of their operations and reduce their impact on the environment.

The aim of this thesis was to find out what kind of prerequisites YIT Corporation, the commissioner of this thesis, has, to meet the reporting obligations regarding EU Taxonomy Regulation. Therefore, the goal was to enhance the company's reporting capabilities that are suitable for the current reporting processes without increasing the workload of the persons involved in the reporting. The categories of economic activities were not yet reported for 2021, but the classification of the activities was also a part of this thesis.

The reporting progress was complicated due to the complexity of the issues to be reported and the lack of sector-specific interpretations. In addition, the schedule of delegated Act entering into force was not confirmed until December 2021, which meant that the company had to prepare for reporting without certainty about the future content and schedule and the corporation had to get ready for reporting without definite content of the regulation. Achieving the EU's environmental objectives was considered important and urgent, but more time should be devoted to preparing measures at EU level to achieve the desired outcome since major changes in the reporting processes require a long preparation time and a lot of resources. However, the result was excellent from YIT's point of view and all parties were committed to the reporting. The impact of the new regulation will only be visible after a few years if the companies have disclosed their Taxonomy-aligned activities as planned and how then, the comparability and transparency of the data can be observed.

Keywords EU Taxonomy, EU classification system for sustainable activities, reporting, sustainable finance

Pages 36 pages and appendices 3 pages

Sisällys

1	Johdanto	1
1.1	Kehittämistyön tarkoitus ja tavoite	2
1.2	Aikaisemmat tutkimukset	3
2	Kestävä rahoitus EU:ssa.....	4
2.1	Kestävän rahoituksen toimintasuunnitelma.....	4
2.2	EU-taksonomia	7
2.3	Taloudellisen toiminnan luokittelu	8
2.4	Tekniset kriteerit rakennusalalla.....	11
2.5	Muiden kuin taloudellisen tiedon raportointi	14
2.5.1	NFRD.....	15
2.5.2	Taksonomian tuomat muutokset.....	18
3	Taksonomiaraportoinnin kehitysprosessi	20
3.1	Tiedonkeruuvaihe	21
3.2	Kartoitusvaihe	22
3.3	Pilottivaihe	24
3.4	Raportointivaihe	26
3.4.1	Alkukartoitus	26
3.4.2	Lopullinen valmistelu raportointikonsultin kanssa	28
4	Johtopäätökset	30
5	Pohdinta	31
	Lähteet.....	34

Liitteet

Liite 1	Kasvihuonepäästöt toimialoittain vuonna 2018
Liite 2	Luokitusjärjestelmän mukaisista taloudellisista toiminnoista saatu osuus liikevaihdosta
Liite 3	YIT:n EU:n taksonomiaa koskeva raportointi vuodelta 2021

1 Johdanto

Ilmastonmuutos ja siihen liittyvät ilmiöt ovat olleet pinnalla jo useita vuosia. Sen hillitsemiseksi on asetettu useita erilaisia tavoitteita ja yksi niistä on hiilineutraalius. Euroopan unioni on asettanut omaksi tavoitteekseen olla hiilineutraali vuoteen 2050 mennessä. Tuohon tavoitteeseen pääsemiseksi EU esitteli joulukuussa 2019 Euroopan vihreän kehityksen ohjelman ja sen tavoitteet muuttuivat sitoviksi velvoitteiksi kesällä 2021, kun eurooppalainen ilmastolaki tuli voimaan. (Euroopan parlamentti, 2019)

Tavoitteisiin ei kuitenkaan ole mahdollista päästä pelkästään julkisella rahoituksella ja siksi EU on julkaissut kestävän rahoituksen strategian, jonka tarkoituksena on ohjata myös yksityisiä rahavirtoja kestäviin hankkeisiin. Toimintasuunnitelma vaatii kuitenkin täsmennyksiä ja tarkempaa ohjausta ja sen tueksi annettiin huhtikuussa 2021 luokittelujärjestelmäasetus. Asetuksen tarkoituksena on luoda yhtenäiset kriteerit kestäville investoinneille ja lisätä läpinäkyvyyttä rahoitusmarkkinoilla. Asetus on kuitenkin melko vaikeaselkoinen ja vaatii tulkintaa ennen kuin sen vaatimat velvoitteet pystytään toteuttamaan yrityksissä. Lisäksi aikataulu on tiukka, joten yritykset joutuivat aloittamaan raportointivalmistelut, vaikka tarkkoja vaatimuksia ei ole vielä ollut saatavilla.

YIT:n osalta valmistautuminen EU-taksonomian eli EU:n kestävän rahoituksen luokittelujärjestelmän mukaisiin raportointivelvoitteisiin aloitettiin heti delegoidun asetuksen julkistamisen jälkeen huhtikuussa 2021 ja vuoden 2022 alkupuolella oli tarkoitus julkistaa ensimmäinen raportti. YIT valikoitui toimeksiantajaksi, koska olen työskennellyt siellä rahoituksen tehtävissä vuodesta 2008. EU-taksonomia linkitti oman työkokemukseni sekä opiskeluni yhteen. Uuden asetuksen tuomien vaikutusten tutkiminen oli yritykselle tärkeää, että se pystyy raportoimaan taksonomiakelpoisen liiketoimintansa osuuden ja myös valmistautumaan vuoden 2022 taksonomian mukaisuuteen.

YIT on suurin suomalainen ja merkittävä pohjoiseurooppalainen hankekehittäjä ja rakennusyhtiö, joka on perustettu yli 100 vuotta sitten. Kestävä kehitys on ollut mukana YIT:n strategiassa jo useamman vuoden ja vuonna 2019 se asetti pitkän aikavälin

tavoitteensa ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi. Yrityksen tavoitteena on puolittaa oman toiminnan ja omaperusteisten hankkeiden hiilidioksidipäästöt vuoteen 2030 mennessä. Vuonna 2021 YIT sitoutui ensimmäisenä suomalaisena rakennusyhtiönä tieteeseen perustuviin päästövähennystavoitteisiin (SBTi), joiden tarkoitus on rajata ilmaston lämpeneminen 1,5 asteeseen Pariisin ilmastopöytäkirjan mukaisesti. YIT:llä on myös laadittuna vihreän rahoituksen viitekehys tukemaan investointeja edistämään siirtymää kohti hiilineutraalia kiertotalousyhteiskuntaa. YIT haluaa omilla valinnoillaan ja teoillaan hillitä ilmastonmuutosta ja tehdä vastuullista liiketoimintaa. Sen vuoksi yritykselle on tärkeää valmistautua EU-taksonomian mukaiseen raportointiin ja kehittää toimintaansa myös sen mukaan. (YIT Oyj, n.d)

1.1 Kehittämistyön tarkoitus ja tavoite

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli kehittää YIT:n valmiuksia luokittelujärjestelmäasetuksen mukaista raportointia varten. Valmiuden nykytilan selvittämistä varten täytyi selvittää millaisia vaatimuksia luokitusjärjestelmäasetus sisältää ja miten tarvittavat tiedot saadaan kerättyä raportointia varten. Osana projektia oli myös yrityksen taloudellisten toimintojen luokittelu sekä perustelut niiden taustalle.

Selvitystyön aluksi EU-taksonomia vaikutti selkeärajaiselta aiheelta, mutta mitä enemmän aihetta tutki, ulottuvuuksia tuli aina lisää. Sen jälkeen aiheen rajauksen tekeminen tuntui todella haastavalta, koska yrityksen kannalta kaikki osa-alueet olivat tärkeitä. Käytännössä vasta vuoden 2021 lopulla, kun raportointivelvoitteet sekä aikataulu olivat täsmentyneet, työn ydin löytyi. Työ keskittyy raportointivalmiuksien kehittämiseen vuoden 2021 velvoitteiden osalta, vaikka projektissa selvitettiin jo tiettyjä vuoden 2022 raportointiin liittyviä osa-alueita.

Tavoitteena oli luoda yritykselle sellaiset valmiudet, etteivät uudet raportointivelvoitteet kuormittaisi organisaatiota liiaksi ja että raportointi sujuisi mahdollisimman jouhevasti yhdessä muiden raportoitavien asioiden kanssa. Sen vuoksi oli tarpeen saada kaikki mahdolliset raportointia helpottavat valmistelutyöt tehdyksi ennen vuoden vaihdetta, että tammikuussa voitaisiin keskittyä ainoastaan toteutuneiden lukujen päivittämiseen.

Opinnäytetyön toiminnallinen osuus toteutettiin ryhmätyöskentelynä, joka koostui ydinryhmästä sekä erilaisista aihekohtaisista työryhmistä. Koska vastaavan projektin läpiviennistä ei ollut aiheen tuoreuden takia saatavilla kokemuksia, projekti aloitettiin kartoittamalla ensin raportointiprosesseja yrityksen sisältä.

1.2 Aikaisemmat tutkimukset

EU-taksonomian vaikutuksista tai siihen liittyvistä haasteista ei vielä ole valmistunut selvityksiä, jotka perustuisivat yritysten tai rahoitusmarkkinoiden kokemuksiin. Aiheesta on tehty jonkin verran tutkimuksia, joissa on analysoitu etukäteen säädösten haasteita sekä mahdollisuuksia. Osa tutkimuksista sisältää oletuksia ja arvioita EU-taksonomian sisällöstä eikä niistä kaikki toteutuneet sellaisenaan, jonka vuoksi johtopäätökset ovat jonkin verran ristiriidassa nykytilanteen kanssa.

Yleisemmällä taholla aiemmissä selvityksissä pohdittiin EU-taksonomian roolia tulevaisuudessa ja mitkä sen todelliset vaikutusmahdollisuudet ovat kestävien sijoitusten läpinäkyvyyteen. Epävarmuutta aiheuttaa tullaanko kestävä rahoituksen arviointikriteerit omaksumaan laajemmin ja pystytäänkö sen avulla estämään viherpesua. Toistaiseksi asetuksessa ei ole otettu huomioon ympäristölle erityisen haitallisia liiketoimintasektoreita eikä myöskään ole annettu arvoja eri kestävyden tasoille. Läpinäkyvyyttä lisäisi, jos taksonomian mukaisuutta voitaisiin arvioida eri värein sen sijaan, että on vain kaksi vaihtoehtoa hyvä tai paha. Sijoittajille eri tasot toisivat varmastikin lisäinformaatiota. Jos esimerkiksi jokin toiminto on hyvin lähellä kriteerien täyttymistä, silloin keltainen väri kertoisi tuon tilanteen paremmin kuin se, että se raportoidaan ei-taksonomian mukaiseksi toiminnaksi. (Och, 2020)

DIW Weekly reportin artikkelissa oli nostettu esiin rakennussektorin kriteeristön osalta sen, että korjausrakentamisen on helpompi täyttää EU-taksonomian vaatimukset kuin uudisrakentamisen. (Schütze ym., 2020) Tämä voisi mahdollistaa yhä useammin vanhojen rakennusten korjaamista niiden purkamisen sijaa, varsinkin jos rahoitusmarkkinat ottavat nämä uudet säädökset kestävä rahoituksen arviointityökaluksi. Silloin myös korjausrakentamisen erikoistuneet yritykset voivat saada lisäarvoa sijoittajien silmissä.

2 Kestävä rahoitus EU:ssa

EU:n kestävän rahoituksen luokittelujärjestelmän eli EU-taksonomian juuret ovat Euroopan vihreän kehityksen ohjelmassa, jonka Euroopan komissio esitteli joulukuussa 2019. Sen tavoitteena on saada EU:sta hiilineutraali vuoteen 2050 mennessä ja myös ylläpitää kestävää talouskasvua resurssitehokkaasti (kuva 1). Ohjelman toimilla pannaan täytäntöön YK:n Agenda 2030 -toimintaohjelma sekä sen kestävän kehityksen tavoitteet ja se tulee vaikuttamaan jatkossa kaikkiin EU:n toimiin ja politiikkoihin siten, että niillä edistetään ohjelman tavoitteita. Vuosien 1990–2018 välisenä aikana kasvihuonepäästöjä pystyttiin vähentämään 23 prosenttia ja samaan aikaan talous kasvoi 61 prosentilla. Hiilineutraaliustavoitetta ei kuitenkaan ole mahdollista saavuttaa nykyisillä toimilla, vaan tarvitaan myös uusia säännöksiä ja niiden noudattamista tullaan valvomaan. (Euroopan komissio, 2019)

Kuva 1. Euroopan vihreän kehityksen ohjelma (Euroopan komissio, 2019)

2.1 Kestävän rahoituksen toimintasuunnitelma

Yksi keskeisistä toimijoista EU:n kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamiseksi on rahoitusjärjestelmä. Rahoitusjärjestelmä on jo ollut jonkin aikaa uudistusten tiellä ja

varsinkin vuoden 2008 rahoitusmarkkinakriisin aikana nousseiden ongelmien estämiseksi on tehty jo paljon riskienhallintatoimia. Seuraavaksi pankkien onkin ryhdyttävä tarkkailemaan ilmatoriskien tilannetta, kun EU haluaa suunnata myös yksityiset pääomat kestävämpiin investointeihin. (Euroopan komissio, 2019) Jos maapallon lämpötilan nousua ei pystytä rajoittamaan suunnitellusti, se saattaa aiheuttaa suuria vaikeuksia Euroopan talous- ja rahoitusjärjestelmälle. Sään aiheuttamien luonnonkatastrofien määrä kasvoi lähes 50 prosenttia vuosien 2000 ja 2016 välisenä aikana. Sen vuoksi myös niiden aiheuttamat taloudelliset tappiot ovat kasvaneet 86 prosenttia vuodesta 2007 vuoteen 2016 mennessä. Pankkeja uhkaavat siis suuret taloudelliset tappiot tulevaisuudessa, koska sellaisten yritysten kannattavuus, joihin ilmastonmuutos tulee vaikuttamaan suuresti tai jotka ovat erityisen riippuvaisia vähenevistä luonnonvaroista, tulee heikkenemään. (Euroopan komissio, 2018)

Kestävän rahoituksen tarkoitus on tuoda esiin yhteiskuntaan sekä ympäristöön liittyvät näkökulmat investointipäätöksissä ja sen avulla saada enemmän investointeja kestävämpiin kohteisiin. Ympäristöasioilla tarkoitetaan yleensä tässä yhteydessä ilmastonmuutoksen hillintään sekä siihen sopeutumiseen liittyviä riskejä ja sosiaaliset riskit liittyvät taas esimerkiksi tasa-arvoon, ihmisoikeuksiin sekä työolosuhteisiin. Edellä mainitut riskit ovat monesti yhteydessä toisiinsa ja varsinkin ilmastonmuutoksen tuomat ongelmat saattavat lisätä eriarvoistumista yhä enemmän. (Euroopan komissio, 2018)

Kestävän rahoituksen toimintasuunnitelman tarkoituksena on saada ohjattua sekä julkiset että yksityiset pääomavirrat kestäviin sijoituksiin. Sen avulla pyritään pitämään myös ilmastonmuutoksesta, luonnonvarojen ehtymisestä, ympäristön pilaantumisesta ja yhteiskunnallisista ongelmista aiheutuvat rahoitusriskit hallinnassa. Lisäksi suunnitelmalla halutaan lisätä läpinäkyvyyttä ja pitkäjänteisyyttä taloudellisessa sekä rahoitustoiminnassa. EU:n ilmasto- ja energiatavoitteet ovat erittäin kunnianhimoisia ja niiden saavuttamiseksi pitäisi pystyä lisäämään kestäviä investointeja vähintään 180 miljardin euron edestä. Kestävien sijoitusten kasvun esteenä on tähän asti ollut se, että investoinnin kestävyydelle ei ole ollut määritelmää. Asiaa selkeyttämään Euroopan komissio ryhtyi valmistelemaan kestävyysluokittelujärjestelmää jo vuonna 2018, jolloin julkaistiin ensimmäinen vaikutusten arviointi siihen liittyen. Arvioinnin perusteella järjestelmä tarvitsi vielä joitakin muutoksia ja nämä saatiin valmisteltua vuonna 2019, jolloin tehtiin virallinen päätös

luokittelujärjestelmästä. Koska tällaisen luokittelujärjestelmän kehittäminen on kuitenkin haastavaa ja aikaa vievää, jo aluksi päätettiin edetä sen kanssa vaiheittain (Kuva 2). (Euroopan komissio, 2018)

Kuva 2. Luokittelujärjestelmän suunniteltu käyttöönottoaikataulu (Mukaiillen European Commission, 2021).

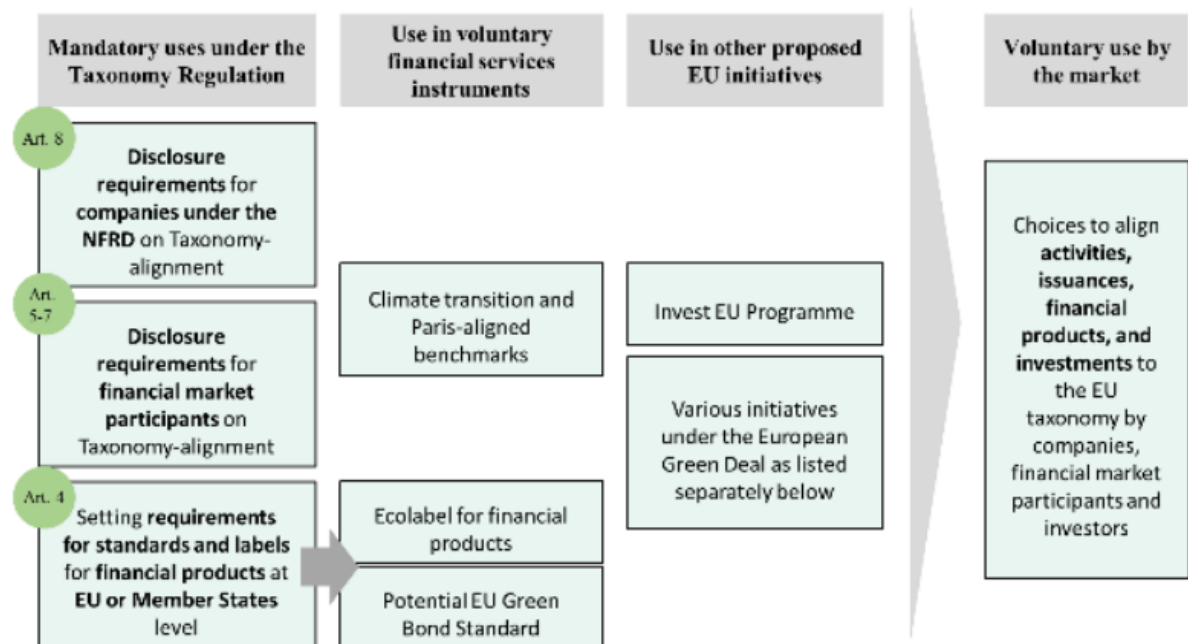
Lainsäädäntötyön aloittamisen lisäksi komissio perusti kesällä 2018 kestävään rahoituksen teknisen asiantuntijaryhmän kehittämään luokitusjärjestelmää. Ryhmä koostui 35 jäsenestä, jotka olivat yhteiskunnan, liiketoiminnan, tieteen sekä rahoitusalan edustajia. Lisäksi ryhmään kuului edustajia ja tarkkailijoita EU puolelta. Asiantuntijat julkistivat jo vuoden 2018 lopussa ensimmäisen alustavan raporttinsa koskien ilmastonmuutosta hillitsevää taloudellista toimintaa ja sen luokittelukriteereitä. Kevään 2019 aikana tekninen asiantuntijaryhmä kutsui mukaan eri alojen asiantuntijoita kehittämään luokittelujärjestelmän arviointikriteeristöä ja heinäkuussa 2019 julkaistiin raportti, joka sisälsi ehdotuksen teknisistä arviointikriteereistä liittyen ilmastonmuutosta hillintää sekä sopeutumista merkittävästi edistävästä taloudellisista toiminnoista, joita oli 67 toimintoa eri aloilta. Tähän raporttiin pyydettiin palautetta laajalta sidosryhmäjoukolta ja sitä saatiin erittäin runsaasti. Teknisen asiantuntijaryhmän työn oli alun perin tarkoitus kestää vain kesäkuun 2019 loppuun, mutta sitä jatkettiin vuoden 2020 syyskuulle saakka, koska saatu palaute piti pystyä käsittelemään tarkasti kohta kohdalta ja myös EU-taksonomiaan liittyvä lainsäädäntö vaati jonkin verran muokkauksia teknisiin kriteereihin. (Euroopan komissio, 2020)

2.2 EU-taksonomia

Taksonomialla tarkoitetaan yleisesti luokittelujärjestelmää, jonka avulla erilaisia asioita voidaan luokitella hierarkkisesti. Käytännössä siis mitä tahansa elollista tai elotonta voidaan jaotella taksonomisen järjestelmän mukaan. EU-taksonomia eli luokitusjärjestelmäasetus on yrityksille ja sijoittajille tarkoitettu yhdenmukainen kriteeristö taloudellisille toiminnoille, jotka ovat ympäristön kannalta kestäviä. Tässä asetuksessa kestävyydellä tarkoitetaan EU:n ympäristötavoitteiden kuten ilmastonmuutoksen hillinnän merkittävää edistämistä sekä sellaista toimintaa, mikä ei aiheuta merkittävää haittaa muille ympäristötavoitteille. Yhdenmukaisten kriteerien ansiosta yritysten on jatkossa aiempaa helpompaa hankkia rahoitusta kestäviin kohteisiinsa, koska rahoittajat tunnistavat paremmin ympäristön kannalta kestävät taloudelliset toiminnot ja pystyvät vertailemaan niitä. (Euroopan unionin virallinen lehti, 2020, s. 15)

EU-taksonomia ei pakota sijoittajia investoimaan ainoastaan sellaisiin kohteisiin, jotka ovat taksonomian mukaisia. Se kuitenkin tuo joillekin yrityksille ja finanssimarkkinatoimijoille uusia velvoitteita (Kuva 3). Jatkossa heidän tulee raportoida toimintansa taksonomian mukaisuus vuosittain toimintakertomuksessaan. Taksonomian tarkoitus ei ole kuitenkaan pelkästään velvoittava, vaan se mahdollistaa erilaisten kestävien sijoitustuotteiden paremman vertailtavuuden teknisten arviointikriteerien avulla ja sitä kautta voidaan myös tuoda markkinoille rahoitustuotteita, joiden voidaan luotettavasti sanoa olevan ympäristöystävällisiä. Samaa kriteeristöä voidaan käyttää myös erilaisten ympäristömerkkien myöntämiseen sekä myös EU:n oman InvestEU -ohjelman rahoituskohteiden arviointiin. Vaikka Taksonomian raportointivelvoitteet eivät suoraan koske kaikkia yrityksiä, todennäköisesti sijoittajat odottavat vastaavia tietoja muiltakin yhtiöiltä ja varmasti moni raportoikin taksonomiamukaiset liiketoimintansa oma-aloitteisesti. (European Commission 2021b)

Kuva 3. EU-taksonomian käyttömahdollisuudet (European Commission 2021)

2.3 Taloudellisen toiminnan luokittelu

Kestävä kehitys ja vastuullisuus ovat nousseet tärkeäksi teemaksi yritysten strategioissa. Yritysvastuu ei kuitenkaan ole yksiselitteinen asia, vaan sitä tulkitaan hyvin monella tapaa. Jokaisella yrityksellä on oma lähestymistapa ja se riippuu usein toimialasta, yrityksen koosta sekä toimintaympäristöstä. (Elinkeinoelämän keskusliitto, 2019) Yrityksiä on usein tarvetta vertailla eri sidosryhmien toimesta ja yksi vertailukohde on myös niiden liiketoiminnan kestävyys. Aiemmin sille ei ole ollut yhtenäisiä arviointikriteereitä, mutta luokitusjärjestelmäasetuksella sellaiset on nyt luotu. Lähtökohtana kriteeristölle on EU:n ympäristötavoitteet, jotka ovat ilmastomuutoksen hillintä, ilmastomuutokseen sopeutuminen, vesivarojen ja merten luonnonvarojen kestävä käyttö ja suojelu, siirtyminen kiertotalouteen, ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja vähentäminen sekä biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojelu ja ennallistaminen. (Euroopan unionin virallinen lehti, 2020, s. 17)

Luokitusjärjestelmäasetuksessa on määritelty neljä edellytystä, joiden perusteella voidaan yrityksen taloudellista toimintaa pitää ympäristön kannalta kestäväksi (Kuva 4). Taloudellinen

toiminta on suoraa, jos se pystyy itsessään edistämään asetettuja ympäristötavoitteita. Jos taas toiminnalle ei löydy mahdollista vähähiilistä vaihtoehtoa, mutta sen avulla voidaan tukea siirtymää ilmastoneutraaliin talouteen, silloin se luokitellaan siirtymätoiminnoksi eli transitioksi. Tällaista toimintaa voi olla esimerkiksi sellainen, jolla pyritään jonkin teknologian avulla irtautumaan fossiilisista polttoaineista. Nämä toiminnot ovat tarkoitettu vain väliaikaisiksi ja niiden kriteerejä tarkastellaan vähintään kolmen vuoden välein, että niiden vaikuttavuus säilyisi riittävänä. Taloudellinen toiminta voi olla myös mahdollistavaa. Jos se ei yksinään pysty merkittävästi edistämään ilmastonmuutoksen hillintää, mutta se mahdollistaa muiden toimintojen toteuttamista vähähiilisesti, silloin se voidaan tulkita mahdollistavaksi toiminnaksi. Esimerkiksi infrastruktuurin tarjoaminen kasvihuonekaasuja vähentävään toimintaan olisi mahdollistavaa. (Euroopan unionin virallinen lehti, 2020, s. 22)

Kuva 4. Luokitusjärjestelmän peruseriaatteet (EU Green deal office)

Toiminnan tulee edistää merkittävästi yhtä tai useampaa kuudesta EU:n ympäristötavoitteesta luokitusjärjestelmäasetuksen 10–16 artiklan mukaisesti. Taloudellisen toiminnan pitää voida edistää kasvihuonekaasujen pitoisuuksien tason vakiinnuttamista tasolle, mikä ei aiheuta vakavaa haittaa ilmastolle tavoitellen maapallon lämpenemisen nousun rajoittamista alle 1,5 celsiusasteeseen. Yrityksen tulee välttää tai pienentää kasvihuonekaasupäästöjä esimerkiksi uusiutuvan energian tuotannolla tai energiatehokkuutta parantavilla toimillaan. Vaikka yritykselle riittää, että sen toiminta edistää vain yhtä ympäristötavoitetta, se ei saa aiheuttaa merkittävää haittaa millekään muulle näistä tavoitteista artiklassa 17 tarkoitetulla tavalla. Sillä tarkoitetaan esimerkiksi sitä, että toiminnalla aiheutetaan merkittäviä kasvihuonepäästöjä, joka haittaa ilmastomuutoksen hillintää. Lisäksi yrityksen tulee myös noudattaa OECD:n kansainvälisiä yritystoimintaa ja YK:n ihmisoikeuksia koskevia periaatteita ja ohjeita. Taloudellisen toiminnan tulee myös täyttää delegoidussa asetuksessa vahvistetut tekniset arviointikriteerit. (Euroopan komissio, 2021)

Delegoidun asetuksen perustaksi Euroopan komissio teki vaikutustenarvioinnin liittyen teknisen asiantuntijaryhmän valmistelutyöhön. Ryhmän raportoinnissa oli esitelty miten tulisi valita luokitusjärjestelmän alaiset liiketoimintasektorit sekä taloudelliset toiminnot. Lisäksi siinä annettiin suositukset teknisistä arviointikriteereistä. Suositusten lähtökohtana oli mahdollisimman laaja kattavuus aloista, jotka tuottavat suurimman osan EU:n alueen kasvihuonekaasupäästöistä (Liite 1). Alun perin asetuksen piti kattaa sellaiset alat, jotka tuottavat yli 90 prosenttia Euroopan päästöistä, mutta tämä ensimmäinen versio kattaa kuitenkin vain alle 80 prosenttia päästöjen tuottajista. Tämä johtuu siitä, että maatalous jouduttiin jättämään pois jäsenmaiden vastustuksen vuoksi. Huhtikuussa 2021 julkaistussa asetuksessa mukana on 9 toimialaa ilmastomuutoksen hillintään ja 13 toimialaa ilmastomuutoksen sopeutumiseen liittyen. Taloudellisia toimintoja on edellä mainituilla ympäristötavoitteilla noin 90. (Euroopan komissio, 2021; ks. myös European Commission, 2021a)

Jokaiselle taloudelliselle toiminnalle on asetettu tekniset arviointikriteerit, joiden tarkoitus on yksilöidä mahdollisuudet saavuttaa ympäristötavoitteen merkittävä edistäminen. Kriteerien tulisi olla alakohtaisesti tarkoituksenmukaisia ja niille pitäisi pystyä asettamaan

mahdollisuuksien mukaan määrälliset kynnyksarvoja sisältävät vähimmäisvaatimukset. Kriteerien tulee perustua selkeään tieteelliseen näyttöön ja niissä on otettava huomioon koko toiminnan elinkaari. Kriteerien pitää myös olla helppokäyttöisiä ja niiden noudattamisen seuraamisen tulee olla mahdollisimman yksinkertaista. Kriteerien vaatimukset on esitetty luokitusjärjestelmäasetuksessa. Teknisen asiantuntijaryhmän suositukset eivät kaikilta osin olleet niiden mukaisia ja sen vuoksi lopulliseen asetukseen jouduttiin tekemään joitain muokkauksia yksittäisiin kriteereihin. (Euroopan unionin virallinen lehti, 2020, s. 36)

2.4 Tekniset kriteerit rakennusalalla

Rakentaminen ja kiinteistöala ovat suuria päästöjä aiheuttavia aloja. Sen vuoksi ne ovat mukana ensimmäisessä luokitusjärjestelmäasetuksen versiossa. Rakennus- ja kiinteistöalan toiminta on yksi yhdeksästä alasta, joille on annettu tekniset arviointikriteerit ilmastonmuutoksen hillinnän merkittävästä edistämisestä. Kaikki rakentamiseen liittyvät arviointikriteerit eivät kuitenkaan ole saman sektorin alla, vaan rakentaminen liittyy usein myös muihin aloihin, koska harvoin esimerkiksi jätevedenpuhdistamon tai raideliikenteen toiminnanharjoittaja rakentaa itse tarvittavat infrastruktuurit. Sen vuoksi rakentamiseen liittyvät arviointikriteerit ovat hyvin moninaisia ja rakennusprojektin sisältö tulee pystyä selvittämään ennen kuin sen luokka voidaan määritellä. (Euroopan komissio, 2021)

YIT:n osalta suurin osa liiketoiminnasta on uusien rakennusten rakentamista ja kyseisen toiminnon osalta teknisten arviointikriteerien mukaan EU-taksonomian mukaisen kohteen tulee täyttää seuraavat päävaatimukset: rakennuksen energiatehokkuuden tulee olla vähintään 10 prosenttia alhaisempi kuin lähes nollaenergiarakennuksia koskeva kynnyksarvo, rakennuksen ilmatiiviys sekä lämmönpitävyys tulee mitata rakennuksen valmistuessa ja lisäksi rakennukselle pitää laskea sen hiilijalanjälki koko sen elinkaaren ajalta. Kaksi viimeksi mainittua kriteeriä koskevat vain yli 5 000 m²:n kohteita (Kuva 5).

Kuva 5. Uusien rakennusten rakentamisen päävaatimukset

Päävaatimukset, uudiskohteet

- 1 • Primäärienergia 10% vaatimustasosta
- 2 • Ilmatiiveysmittaus valmistuessa (yli 5 000 m² kohteet)
- 3 • Elinkaaren hiilijalanjäljen laskenta (yli 5 000 m² kohteet)

Jos rakennus on täyttänyt päävaatimukset ilmastonmuutoksen hillinnän osalta, sen jälkeen tarkastellaan, ettei rakentaminen aiheuta vahinkoa millekään muulle ympäristötavoitteelle. Jokaiselle tavoitteelle on annettu yksityiskohtaiset DNSH-kriteerit, jotka rakennusten tulee täyttää (Kuva 6). Kriteerien mukainen rakentaminen poikkeaa nykykäytännöstä, joten niiden mukaisesti toimiminen vaatii suuria muutoksia toimintatapoihin.

Kuva 6. Muiden riskien minimointi

Muiden riskien minimointi (DNSH)

1	• Ilmastonmuutoksen sopeutuminen		Riski-arvio ilmastonmuutosriskeille ja suunnitelma tunnistetuille riskeille •Sopeutus suunnitelmat laajemmin käyttöön hankkeissa •Ympäristösertifioinnissa hyvä pohja työlle
2	• Kestävä veden käyttö		Virtaamavaatimukset hanoille (6 l/min), suihkuille (8 l/min), wc-istuimille (6/ka. 3,5 l/min), ja urinaaleille (2l/t / 1 l) •Vaatii muutoksia käytäntöihin! •Ympäristösertifioinnit eivät täytä vaatimusta
3	• Kiertotaloussiirtymä		70 % kierrätysvaatimus, energiakäyttöä ei huomioida •Vaatii muutoksia käytäntöihin! •Ympäristösertifioinnit eivät täytä vaatimusta Rakennuksen suunnittelun ja rakentamisen tulee tukea kiertotaloutta (käyttö- ja muuntojousto, purku jne.)
4	• Päästöt		Raja-arvot formaldehydille ja karsinogeenisille haittaville yhdisteille sekä kiellettyjen aineiden luettelo. •Vaatii muutoksia käytäntöihin! •Ympäristösertifioinnit eivät ota kantaa Pilaantuneiden maa-alueiden tutkimus, työmaan haittojen minimointi ympäristölle (melu, pöly, päästöt)
5	• Biodiversiteetti		Ei saa rakentaa korkean biodiversiteetin alueelle tai luetaan hiilinieluksi •Ympäristösertifioinnit tukevat tätä

Ilmastonmuutokseen sopeutumisen osalta hankkeelle tulee tehdä riskiarvio sekä hallintasuunnitelma ilmastonmuutokseen liittyville riskeille. Vesivarojen ja merten tarjoamien luonnonvarojen kestäväan käyttöön ja suojeluun liittyen, tulee rakennuksen veden käytön olla enimmäisvirtaamaltaan käsienpesualtaiden hanojen ja keittiöhanojen osalta 6 litraa minuutissa. Suihkujen osalta enimmäisvirtaama saa olla 8 litraa minuutissa. Wc-istuimien osalta keskimääräinen huuhtelumäärä saa olla enintään 3,5 litraa ja urinaaleissa vedenkäyttö saa olla enintään 2 litraa tunnissa per allas. Nämä veden käyttöön liittyvät kriteerit koskevat muita kuin asuinrakennuksia. Kiertotalouteen siirtymiseen liittyvä tavoite edellyttää, että vähintään 70 prosenttia työmaalla tuotetusta rakennus- ja purkujätteestä tulee pystyä kierrättämään. Kierrätykseksi ei lasketa jätteenpolttoa, jonne useimmiten työmaiden puujätteet nykyisin päätyvät. Lisäksi rakennusten osalta tulisi jo suunnitteluvaiheessa pystyä osoittamaan, että ne on suunniteltu resurssitehokkaiksi, muuntokelpoisiksi ja purkuvaiheessa rakennus on mahdollista uudelleen käyttää ja kierrättää. (Euroopan komissio, 2021)

Ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi on rakentamisessa käytettävistä materiaaleista tehtävä selvitys, etteivät ne sisällä raja-arvot ylittäviä pitoisuuksia formaldehydistä tai syöpää aiheuttavia haihtuvia orgaanisia yhdisteitä eikä mitään muitakaan EU:ssa kiellettyjä kemikaaleja. Biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojelemiseksi ja ennallistamiseksi on selvitettävä, millaiselle alueelle rakennus on rakennettu. Taksonomian mukainen rakennus ei saa olla rakennettu viljelysmaalle, jonka viljavuus ja maanalainen biologinen monimuotoisuus on korkea tai kohtalainen; biologisesti monimuotoiselle viheralueelle tai maa-alueelle, joka on Kansainvälisen luonnonsuojeluliiton tai Euroopan uhanalaisten lajien luettelossa olevien lajien elinympäristöä; maa-alueelle, joka vastaa metsän määritelmää joko kansallisen tai FAO:n määritelmän mukaan. (Euroopan komissio, 2021)

Nämä kriteerit tulevat olemaan haasteellisia rakennusalalla eivätkä ne ole kovin yksiselitteisiä. Lähes nollaenergiarakennus on jo itsessään tiukka kriteeri ja se edellyttää jo erittäin korkeaa energiatehokkuutta sekä rakennuksen käyttämän energian tulee olla peräisin uusiutuvista lähteistä. Lisäksi biodiversiteettiä koskeva kriteeri on Suomen olosuhteissa ongelmallinen. Suomi vastusti EU-taksonomian voimaantuloa ja omassa

kannanotossaan se esitti vastalauseen myös tähän delegoidun säädöksen kohtaan. Biodiversiteetin selvittäminen voi olla hyvinkin haasteellista rakennusalan toimijoille. Suomessa on yli 22 miljoonaa hehtaaria metsämaata, johon määritelmän mukaan ei pitäisi rakentaa. (Valtioneuvosto, 2021). Suomessa ei ole omaa kansallista metsän määritelmää, jota käytettäisiin kasvihuonekaasupäästöjen laskennassa. Sen vuoksi Suomessa joudutaan käyttämään YK:n elintarvike- ja maatalousjärjestön (FAO) mukaista määritelmää EU-taksonomian kriteerien tulkintaan. FAO:n määritelmän mukaan metsää ovat vähintään 20 metriä leveät ja yli 5000 neliömetrin suuruiset alueet, joilla puuston latvuspeittävyys on yli 10 % ja, jossa puut voivat kasvupaikallaan saavuttaa yli 5 metrin korkeuden täysikasvuina. (Euroopan parlamentti, 2022) Suomessa tämä tarkoittaa sitä, että todella monet rakennuspaikat ovat kyseisen määritelmän mukaisia, joten silloin ne eivät täytä biodiversiteettikriteeriä eivätkä siten ole taksonomian mukaisia.

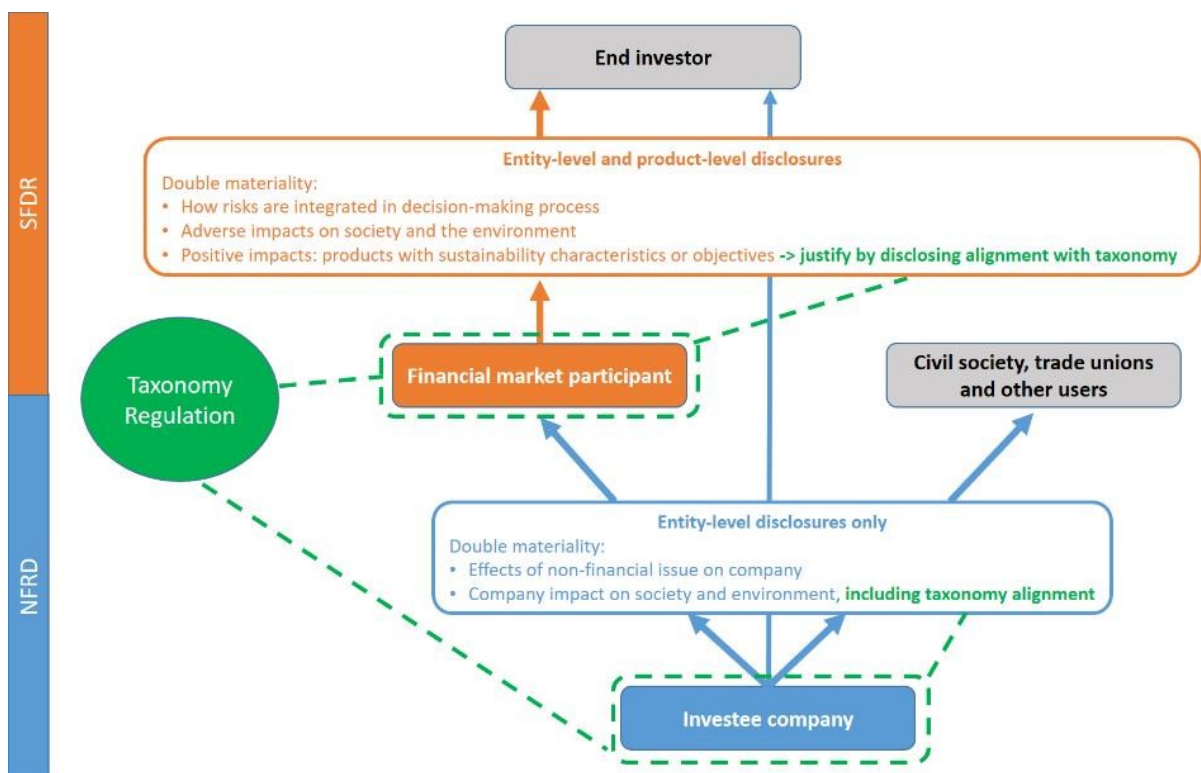
2.5 Muiden kuin taloudellisen tiedon raportointi

Tällä hetkellä voimassa olevan NFR (Non-Financial Reporting) - direktiivin mukaan tietyiltä suurilta yrityksiltä edellytetään muiden kuin taloudellisten tietojen raportointia. Direktiivi tuli voimaan vuoden 2014 lopussa ja se pantiin täytäntöön Suomessa muuttamalla kirjanpitolakia vuonna 2016. Yritykset veloitettiin raportoimaan ei-taloudellisia tietoja ensimmäisen kerran vuonna 2018 tilikauden 2017 osalta. Monet yritykset olivat kuitenkin jo raportoineet vastaavia tietoja erilaisten vapaaehtoisten raportointiohjeistojen muodossa eikä heidän osaltaan raportointiin tullut silloin suuria muutoksia. Raportoitavien tietojen tulee olla olennaisia yrityksen toiminnan kannalta, mutta muuten ovat voineet julkaista raporttinsa parhaaksi katsomallaan tavalla. (Euroopan komissio n.d)

Asetus kestävyteen liittyvien tietojen antamisesta rahoitussektorilla eli SFDR (Sustainable Finance Disclosure Regulation) on asetus, joka määrittelee, miten rahoitusmarkkinatoimijoiden tulee raportoida kestävyystietojaan lopullisille sijoittajille. Rahoitustuotteista tulee olla saatavilla tietoa, miten sijoituksen kohteena olevat yritykset vaikuttavat esimerkiksi ympäristöön tai miten ympäristöriskit puolestaan vaikuttavat kyseiseen yritykseen. SFDR sekä NFRD ovat yhdessä EU-taksonomian kanssa keskeisiä EU:n kestävä kasvun rahoituksen toimintasuunnitelmaa edistäviä säännöksiä (Kuva 7). Kun yritys

raportoi NFRD:n ja jatkossa myös EU-taksonomian vaatimusten mukaisesti, tietoja voivat käyttää eri sidosryhmät, mutta myös rahoitusmarkkinatoimijat. Rahoitusmarkkinatoimijat taas raportoivat SFDR:n sekä EU-taksonomian mukaisesti, mutta he tarvitsevat myös tietoja sijoituksiinsa liittyvistä yrityksistä. Kun kaikki säännökset ovat jatkossa yhdenmukaisia, tietojen vertailtavuus paranee ja läpinäkyvyys lisääntyy myös sijoitustuotteissa. (European Commission, 2021b)

Kuva 7. Luokitusjärjestelmäasetuksen, NFRD:n ja SFDR:n vaikutukset (European Commission, 2021b)

2.5.1 NFRD

Nykyinen raportointivelvoite koskee suuria yrityksiä, jotka ovat yleisen edun kannalta merkittäviä ja niiden työntekijämäärä on ollut keskimäärin yli 500 henkilöä. Näiden yritysten on sisällytettävä toimintakertomukseensa selvitys siitä, miten se huolehtii ympäristöasioista, sosiaalisista ja henkilöstöasioista, ihmisoikeuksien kunnioittamisesta sekä korruption ja lahjonnan torjumisesta. EU:n alueella on noin 11700 yritystä tai konsernia, jotka kuuluvat raportointivelvoitteen piiriin. Euroopan komissio julkaisi vuonna 2017 ohjeistuksen, joka

tarkoituksena oli antaa suuntaviivoja ja täsmennyksiä raportointiin. Ohjeistus ei ollut sitova ja se antoi yhä hyvin vapaan tulkintamahdollisuuden yritykselle raportoinnin toteuttamiseksi. (European Commission, n.d)

Monet yritykset ovat jo pitkään raportoineet erilaisten kansainvälisten raportointikehysten mukaisesti. Tällaisia kehyksiä on kuitenkin todella paljon ja niiden vertailtavuus on ollut melko hankalaa. Tämän vuoksi Euroopan komissio halusi tuoda G20-maiden finanssimarkkinoiden vakauden valvontaryhmän perustaman ilmastoon liittyviä rahoitusriskejä käsittelevän työryhmän (TCFD) suositukset osaksi muiden kuin taloudellisten tietojen raportointia koskevaa ohjeistusta ja julkisti täydennysosan ilmastoon liittyvien tietojen raportoinnista. Ohjeistuksen tarkoitus on parantaa raportoinnin laatua sekä tarjota sijoittajille entistä laajempaa tietoa yrityksistä ja niiden ilmastoriskeistä. TCFD:n suositusten lisäämisen tarkoituksena on tuoda muiden kuin taloudellisten tietojen raportointiin kaksinkertaisen olennaisuuden näkökulmaa (Kuva 8.). Yrityksen taloudellinen asema on kiinnostavinta sijoittajien näkökulmasta ja jos yritykseen kohdistuu ilmastonmuutoksesta aiheutuvia taloudellisia riskejä, myös sellaisista riskeistä tulee raportoida. Kun yrityksen toiminnasta aiheutuu ympäristövaikutuksia, ensisijaisesti asia huolestuttaa kuluttajia ja kansalaisjärjestöjä, mutta myös sijoittajia. Erityisesti suuremmat institutionaaliset sijoittajat haluavat mitata sijoitustensa ilmastovaikutuksia ja siksi niistä raportointi on useimmille yrityksille olennaista. (Euroopan unionin virallinen lehti, 2019)

Kuva 8. TCFD:n ja NFRD:n vaikutuskohteet (Euroopan unionin virallinen lehti, 2019, s. 5)

* Rahoituksen kannalta oleellinen ymmärretään tässä laajassa merkityksessä, jolloin tietojen katsotaan vaikuttavan yrityksen arvoon eikä pelkästään tilinpäätöksen sisältyviin rahoitustoimenpiteisiin.

Julkaistut ohjeistukset ja täydennysosat eivät kuitenkaan ole parantaneet raportoinnin laatua toivotusti. Euroopan komissio julkaisi uuden kestävyysraportointidirektiiviehdotuksen (CSRD) keväällä 2021 luodakseen aiempaa selkeämmät, mutta myös tiukemmat raportointikehykset. Tiedon tarve on myös lisääntynyt jatkuvasti ja vaikka yritykset julkaisevatkin erilaisia kestävyystietoja, raportoitavat asiat saattavat olla tiedon käyttäjän kannalta epäolennaisia. Ehdotuksella halutaan myös laajentaa raportointivelvoitteen piiriin kuuluvien yritysten määrää ja yhdenmukaistaa yritysten kestävyysraporttien sisältö vertailukelpoisuuden lisäämiseksi. Samalla on tarkoitus myös yhtenäistää raportointiohjeistusta muiden EU:n säädösten, kuten kestävästä rahoituksesta koskevien tietojen raportointiasetuksen ja luokitusjärjestelmäasetuksen kanssa. (Euroopan komissio, 2021a)

Tällä hetkellä yritykset saavat huomattavan määrän kestävyystietokyselyitä sen lisäksi, että ovat jo raportoineet kestävyystietojaan vuosikertomuksessaan. Uuden direktiivin pitäisi vähentää näitä ylimääräisiä kyselyitä ja siten tehostaa kasvavaa raportointitarvetta. Vaikka kestävyysraportointiohjeistuksen on tarkoitus pienentää yrityksille raportoinnista aiheutuvia kustannuksia, todennäköisesti ne tulevat kuitenkin lisääntymään uusien velvoitteiden myötä. Yksi keskeisin uudistus direktiivin osalta olisi, että kestävyystiedot tulee jatkossa varmentaa.

(Euroopan komissio 2021a) Varmentaminen ei ole ollut toistaiseksi pakollista, mutta yritykset ovat jo jonkin verran sitä tehneet osoittaakseen tietojensa luotettavuutta. Varmentamista ovat tehneet tähän asti lakisääteiset tilintarkastajat ja tilintarkastusyhteisöt. Direktiiviehdotuksessa esitetään, että jatkossa varmennuksen voisi suorittaa muukin taho kuin edellä mainitut ja siten voitaisiin antaa yrityksille suurempi mahdollisuus valita varmennuspalveluntarjoaja. Varmennuksesta aiheutuu kuitenkin kuluja ja siihen ehdotus haluaakin puuttua, etteivät kulut sen osalta nouse tarpeettomasti. Tulevaisuudessa myös kestävyysraportoinnin varmentaminen halutaan sisällyttää lakisääteistä tilintarkastusta koskeviin sääntöihin ja lakisääteiset tilintarkastajat ja tilintarkastusyhteisöt veloitetaan raportoimaan kestävyysraportoinnin varmennuksesta saamansa tulot. (Euroopan komissio, 2021a)

2.5.2 Taksonomian tuomat muutokset

Raportoinnin mittarit tulevat muuttumaan jatkossa huomattavasti. Enää ei riitä, että yritykset raportoivat pelkästään sen oman toiminnan kannalta olennaisia asioita, vaan kaikkien raportoinnin piirissä olevien yritysten tulee raportoida samojen mittarien kautta. Luokitusjärjestelmäasetuksessa on määritelty, että niiden yritysten, joiden on raportoitava muiden kuin taloudellisten tietojen raportointia koskevan direktiivin eli NFRD:n mukaan, tulee myös julkaista, miten yrityksen toiminta liittyy ympäristön kannalta kestäviin taloudellisiin toimintoihin. (Euroopan komissio, 2021c)

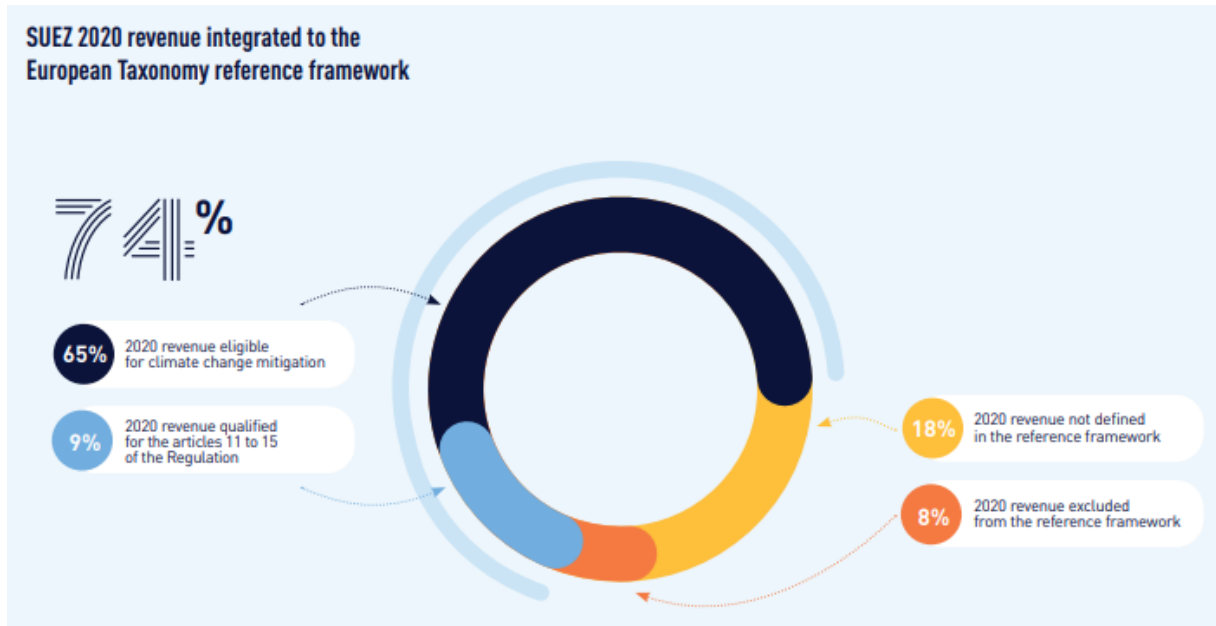
Delegoidussa säädöksessä on määritelty säännöt, joiden mukaan yritykset pystyvät muuntamaan tekniset arviointikriteerit taloudellisiksi tulosindikaattoreiksi. Nämä tulosindikaattorit liittyvät liikevaihtoon, pääomamenoihin (CapEx) ja toimintamenoihin (OpEx). Ensimmäisen raportointivuoden osalta riittää, että yritys raportoi ainoastaan taksonomiakelpoisten (luokitusjärjestelmäkelpoisten) ja ei-taksonomiakelpoisten taloudellisten toimintojen osuuden yhtiön yhteenlasketusta liikevaihdosta, pääomamenoista ja toimintamenoista. Sen lisäksi tulee antaa selvitys, miten edellä mainitut luvut on määritetty ja, mitkä ovat olleet niiden laskentaperusteena. Yrityksen täytyy myös kuvata taloudellisten toimintojensa luonne ja selitettävä miten teknisten arviointikriteerien

noudattamista on arvioitu sekä miten yritys on välttänyt eri osatekijöiden kaksinkertaisen huomioon ottamisen indikaattorien laskennassa. (Euroopan komissio, 2021c)

Vuoden 2022 osalta raportointi tulee tehdä sekä luokitusjärjestelmän mukaisten että -kelpoisten toimintojen osalta. Tulosindikaattorit täytyy esittää kriteereittäin erikseen jokaisen taloudellisen toiminnon osalta. Raportoinnin avuksi komissio on julkaissut jokaisesta tulosindikaattorista oman lomakkeen, jonka mukaan raportti tulisi tehdä. Esimerkkinä lomake, jolla raportoidaan luokitusjärjestelmän mukaisten toimintojen osuutta liikevaihdosta (Liite 1.) Merkittävän edistämisen kriteereitä on julkaistu vasta ilmastonmuutoksen hillintään sekä sopeutumiseen liittyen, mutta tavoitteena on saada myös muut neljä kriteeristöä voimaan vuoden 2022 aikana. Tämä tarkoittaa, että vuoden 2021 osalta jouduttiin tulkitsemaan vielä keskeneräisiä ohjeistuksia.

Vaikka kaikki uudet raportointivelvoitteet eivät ole olleet selkeitä vielä vuoden 2021 syksyllä, edistyksellisimmät yritykset ovat jo raportoineet EU:n julkistamien alustavien tietojen perusteella taksonomiakelpoisten liiketoimintojen osuuksia vuoden 2020 osalta. Kriteerit ja indikaattorit ovat jonkin verran eläneet kuluneen vuoden aikana, mutta näille yrityksille muutokset eivät aiheuta enää suurta työtaakkaa raportoinnin suunnitteluun. Esimerkkinä aiemmin julkaistuista tiedoista on Suez Groupin helmikuussa 2021 antama raportti heidän arviostaan yrityksen taksonomiakelpoisuudesta. He olivat arvioineet, että heidän liikevaihdoistaan tulee 74 % taksonomiakelpoisista liiketoiminnoista. Ilmastonmuutoksen hillinnän osalta 65 % olisi taksonomiakelpoista ja 9 % täyttäisi vaatimukset muiden kriteerien osalta (Kuva 9). Yrityksen julkaisema raportti sisältää hyvin yksityiskohtaisen selvityksen heidän analysointiprosessistaan ja antaa sidosryhmille paljon lisätietoa yrityksen liiketoimintojen ympäristöystävällisyydestä. Tällaisen ennakkoraportin tuottaminen osoittaa, että yritys on kiinnostunut edistämään kestävästä liiketoimintaa ja todennäköisesti se tulee saamaan kilpailuetua antamalla enemmän tietoa aiheesta kuin muut vastaavat yritykset. (Suez Group, 2020)

Kuva 9. Suez Groupin liikevaihto arvioituna EU-taksonomian viitekehäyksessä (Suez Group, 2020)

3 Taksonomiaraportoinnin kehitysprosessi

Työn tarkoituksena oli valmistautua EU-taksonomian edellyttämiin raportointivelvoitteisiin. Sitä varten piti ensin selvittää mitä vaikutuksia EU-taksonomian voimaantulo aiheuttaa YIT:llä ja millaisia muutoksia se tuo muiden kuin taloudellisten tietojen raportointiin. Projekti alkoi huhtikuussa 2021, kun luokitusjärjestelmäasetuksen ensimmäinen delegoitu asetusta oli julkaistu. Projektiryhmään kuuluivat minun lisäksi kestävän kehityksen prosesseista vastaava yritysarkkitehti sekä vastuullisuusjohtaja. Melko alkuvaiheessa projektiin mukaan otettiin myös rakennusalan konsulttiyritys, joka teki selvityksen YIT:lle valikoitujen pilottirakennuskohteiden taksonomian mukaisuudesta sekä siitä, miten voidaan saavuttaa sen mukaiset tavoitteet. Raportoinnin suunnittelun viimeistelyvaiheeseen mukaan otettiin myös toinen konsulttiyritys, jolla on kokemusta sekä taloudellisen että ei-taloudellisen tiedon raportoinnista. Konsultin ja ydinryhmän lisäksi viimeistelyvaiheessa mukana olivat myös konsernilaskennasta ja -raportoinnista vastaava johtaja ja IFRS-asiantuntija. Myös segmenttien business controllereiden asiantuntemusta hyödynnettiin, kun selvitettiin projektien luokittelua. Valmisteluprosessi (kuva 10.) aloitettiin tiedonkeruulla, koska aihe ei ollut vielä kenellekään kovin tuttu.

Kuva 10. Valmisteluprosessin vaiheet

3.1 Tiedonkeruuvaihe

Aiheesta oli vaikeaa saada aluksi muuta kuin EU:n julkaisemaa tietoa ja varsinkaan muiden kuin finanssialan toimijoiden kannalta olevia tulkintoja. Asetuksen julkaisun jälkeen oli tarjolla paljon eri tahojen järjestämiä webinaareja aiheesta, mutta niiden sisältö oli hyvinkin vaihtelevaa. Rahoitusalan esitykset EU-taksonomiasta olivat melko pintapuolisia ja ne keskittyivät enemmänkin heidän näkökulmaansa. Useimmiten niissä oli esitelty pankkeihin kohdistuvaa säätelyä. Aihepiiri on erittäin laaja ja myös osallistujat edustivat useita eri aloja, joten kaikille sopivaa tietosisältöä oli varmastikin haastavaa tuottaa. Koska sisältö ei ollut kohdistettu varsinaisesti millekään yksittäiselle alalle, sen perusteella ei pystynyt saamaan käsitystä, miten muutokset tulevat vaikuttamaan tiettyyn yritykseen. Myös aiheesta tehdyt tulkinnat vaihtelivat jonkin verran ja luotettavaa kuvaa asiasta oli tuossa vaiheessa vielä vaikeaa saada.

Ensimmäinen rakennusalaan koskeva webinaari oli todella mielenkiintoinen ja ajatuksia herättävä. Webinaarin järjesti rakennusalan konsulttiyritys ja heidän esityksessään käytiin läpi rakennusalan teknisiä taksonomiakriteerejä ja se auttoi ymmärtämään mitä nämä tulevat vaatimukset oikeasti tarkoittavat. Samassa webinaarissa esityksen piti myös Rakennusteollisuus ry:n edustaja, joka on myös mukana komission taksonomiatyön Platform on Sustainable Finance -ryhmässä. Hän osasi kertoa selkeästi asetuksen etenemisestä sekä sen käytännön vaikutuksista rakennusalaan ja millaisia muutoksia on suunnitteilla

Tietoa kerättiin myös yrityksen sisältä, että saatiin selkeä kokonaiskuvan tarvittavista toimenpiteistä sekä henkilöistä, joiden asiantuntemukselle oli tarvetta kehitysprojektissa. Oli myös tärkeää ymmärtää mitä järjestelmiä tarvitaan tiedon keräämiseen sekä mitä voitaisiin hyödyntää tiedon tallentamisessa. Haasteena oli se, että YIT:n toiminnanohjausjärjestelmä sekä projektitietokanta oli juuri vaihtumassa ja sen vuoksi projektissa ei ollut järkevää perustaa suunnitelmia näiden varaan, vaan miettiä vaihtoehtoisia tapoja raportoinnin järjestämiseen.

3.2 Kartoitusvaihe

Tiedonkeruun jälkeen ydinryhmässä aloitettiin projektin seuraavien askeleiden suunnittelu. Kevät oli jo tuossa vaiheessa pitkällä ja tilannearviona oli, että ennen kesälomia selvitystyö ei tulisi etenemään kovinkaan pitkälle. Projektiryhmälle ei ollut myöskään muodostunut vielä täysin selkeää kuvaa raportointivelvoitteista eikä myöskään niiden aikataulusta. Sen vuoksi keskityttiin suurelta osin teknisiin kriteereihin eli taksonomian mukaisuuteen ja sen tuomiin muutoksiin liiketoiminnan osalta.

Toukokuussa 2021 aloitettiin rakennusalan konsulttiyrityksen kanssa keskustelut, jotka perustuivat heidän huhtikuiseen webinaariesitykseensä. Heiltä tuli tarjous käydä läpi YIT:n hankkeita taksonomian kannalta. Ehdotuksen perusteella asiasta keskusteltiin sisäisesti ja päädyttiin jatkamaan keskusteluja heidän kanssaan. Tarjoukseen sisältyi konsultin tekemät selvitykset kohteista ja sen lisäksi yrityksen sisäisen työryhmän tehtäväksi jäi erilaisia esiselvityksiä, joiden tekemiseen oli tarjolla tukea konsulttiyritykseltä. Konsultin tekemän työn lisäksi projekti tulisi vaatimaan yritykseltä paljon resursseja sekä liiketoiminnan että tukitoimintojen osalta.

Kesäkuussa käytiin läpi tarkemmat kriteerit, joiden perusteella tunnistettiin projektiin sopivia hankkeita. Projektiin valittiin hankkeita jokaisesta liiketoimintasegmentistä, pois lukien Kiinteistöt, joiden kohteiden rakentamisesta vastaa Toimitilat-segmentti. YIT:llä on neljä liiketoiminta-aluetta (Kuva 11) ja niistä Asuminen on jakautunut kahteen eri maantieteelliseen segmenttiin: Asuminen Suomi ja CEE sekä Asuminen Venäjä.

Kuva 11. YIT:n liiketoiminta-alueet alueittain

Kohteita otettiin mukaan kymmenen ja jokaisesta valitusta kohteesta tehtiin esiselvitys, että pystyimme arvioimaan mahdollisimman laajasti tarvittavia muutoksia suunnitteluun ja rakentamiseen liittyviin liiketoimintaprosesseihin. Valituissa kohteissa oli eri tuotantovaiheessa olevia hankkeita. Osaan niistä pystytään vielä kohdistamaan ohjaavia toimenpiteitä, joilla rakennusprojekti voidaan mahdollisesti saada taksonomian mukaiseksi. Osa kohteista on jo valmistunut tai juuri valmistumassa, ja niiden osalta voidaan vain todeta, onko kohde taksonomian mukainen vai ei. Sellaisen kohteen tulos auttaa ymmärtämään millaisia toimia tullaan vaatimaan muissa vastaavissa kohteissa ja mitkä osa-alueet ovat haasteellisimpia.

Asumisen kohteiden ensisijaisen kriteerinä oli energiatehokkuusluku eli E-luku.

Tarkasteltavan kohteen E-luvun tuli olla korkeintaan 81. Rakennuskohteen energialuokka on siis 10 prosenttia alempi kuin rakennuslupaan vaadittava E-luku, joka on 90.

Energiatehokkuus parantunut vuosi vuodelta, mutta kaikki kohteet eivät vielä soveltuneet

tämän tarkastelun piiriin. Tähän tulee siis jatkossa kiinnittää huomiota jo rakennuksen suunnitteluvaiheessa, jos halutaan saada kyseinen kohde taksonomian mukaiseksi. Kriteerit tulevat myös jatkossa kiristymään, joten tuo tällä hetkellä vaadittava E-luku ei tule riittämään taksonomiamukaisuuteen todennäköisesti enää muutaman vuoden kuluttua. Muiden kohteiden osalta valintakriteerit eivät olleet yhtä yksiselitteisiä, vaan ne valittiin enemmänkin kohteiden erilaisuuden perusteella. Näin saimme mahdollisimman erityyppisiä rakennuskohteita tarkasteltavaksi.

3.3 Pilottivaihe

Alkusyksyn 2021 aikana yrityksessä saatiin koottua lista mahdollisista pilottikohteista. Tätä pilotointiprojektia varten perustettiin konsultin kanssa yhteinen Teams-ryhmä, jossa voitiin jakaa tiedostoja ja sitä kautta saatiin myös tietoa, jos joidenkin kohteiden osalta tuli ongelmia tai viivästyksiä tietopyyntöjen kanssa. Lisäksi konsultin kanssa aloitettiin viikoittaiset palaverit, joissa käytiin läpi yleinen tilannekatsaus ja viikon aikana heränneitä kysymyksiä aiheesta.

Asumisen ja toimitilakohteiden osalta kohdekriteerit olivat selkeitä, joten niiden kohteiden kanssa pystyttiin etenemään nopeasti. Paras lähestymistapa hankkeiden tutkimiseen oli, että konsulteille annettiin käyttöoikeudet kohteiden projektipankkeihin. Tällöin työmaahenkilöstölle ei tule pilotoinnista ylimääräistä työtaakkaa ja tarvittavat tiedot oli mahdollista saada ilman erillisiä tietopyyntöjä. Kohteissa, joissa YIT toimii itse perustajaurakoitsijana, käyttöoikeudet oli helppo saada, koska ne pystyttiin järjestämään yrityksen sisältä käsin. Sellaisten projektien osalta, joissa oli mukana useampia toimijoita tai tilaajia, projektipankit sisältävät paljon luottamuksellista tietoa eikä sellaisiin ollut mahdollista saada käyttöoikeuksia. Näiden osalta konsultit lähettivät projektipäälliköille lähtötietokyselyt, jonka avulla he pääsivät alkuun selvitystyössä. Nämä kohteet olivat pääasiallisesti Infrarakentamisen kohteita.

Lokakuussa saatiin jo alustavia tuloksia yhden kerrostalokohteen osalta (Kuva 12.). Tulokset oli esitetty jokaisen kriteerin osalta värikoodein, jotka kertoivat ovatko kriteerit täyttyneet vai eivät. Vihreän ja punaisen osalta merkitys oli selkeä, mutta keltaisen osalta tarvittiin vielä

lisäselvitystä. Usein lisätoimet olivat sen tyyppisiä, että YIT:n täytyy lisätä uusia dokumentteja projektiraportointiin. Esimerkiksi kiertotalouteen liittyen taksonomian mukaisella kohteella tulee olla selkeä kiertotaloussuunnitelma, jonka perusteella osoitetaan, kuinka projekti pystyy saavuttamaan vähintään 70 % kierrätysasteen.

Kuva 12. Yhteenvedo EU-taksonomia-esiselvityksestä

EU-taksonomia -esiselvitys		Värien selitykset	
Projekti		Täyttää vaatimukset	Täyttää vaatimukset varmasti tai erittäin todennäköisesti
Ajankohta ja suunnitteluvaihe:		Vaati lisätoimia / epävarmaa	Kriteerin täyttämisen vaatii lisätoimia tai on epävarmaa
Kohteen laajuus:	Asuinkerrostalo	Ei täytä vaatimuksia / epätodennäköistä	Kriteerien täyttymisen on epätodennäköistä tai mahdotonta
Käyttötarkoitus:	Taksonomiakriteeristön testaaminen rakennusvaiheessa olevassa hankkeessa, joka on suunniteltu ilman erityisiä kriteereitä	Ei huomioida	
Selvityksen tavoitteet:		Kriteeriä ei ole arvioitu	
Arvioinnin tekijä:			
Sovellettava kriteeristö			
7.1 Construction of new buildings Taksonomia = Ympäristön kannalta kestävä taloudellisen toiminnan luokittelu https://ec.europa.eu/finance/docs/level-2-measures/taxonomy-regulation-delegated-act-2021-2800-annex-1_en.pdf		Development of building projects for residential and non-residential buildings by bringing together financial, technical and physical means to realise the building projects for later sale as well as the construction of complete residential or non-residential buildings, on own account for sale or on a fee or contract basis. The economic activities in this category could be associated with several NACE codes, in particular F41.1 and F41.2, including also activities under F43, in accordance with the statistical classification of economic activities established by Regulation (EC) No 1893/2006.	
Yhteenvedo ympäristötavoitteittain			
Kunkin ympäristötavoitteen kokonaistulos määräytyy heikoimman osa-alueen mukaan			
Merkittävä parannus	Toteutuminen	Kommentit	
Ilmastonmuutoksen torjunta	Täyttää vaatimukset		
Merkittävän haitan välttäminen	Toteutuminen		
(1) Ilmastonmuutoksen torjunta	Ei huomioida		
(2) Ilmastonmuutoksen hillintä	Vaati lisätoimia / epävarmaa		
(3) Vesivarjojen ja merten luonnonvarojen kestävä käyttö ja suojele	Vaati lisätoimia / epävarmaa		
(4) Kiertotalouteen siirtyminen	Vaati lisätoimia / epävarmaa		
(5) Ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja vähentäminen	Vaati lisätoimia / epävarmaa		
(6) Biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojele ja ennallistaminen	Ei täytä vaatimuksia / epätodennäköistä		
Merkittävä parannus yhteen ympäristötavoitteeseen (substantial contribution)			
Merkittävän parannuksen tavoiteltuun valittu ympäristötavoite: Ilmastonmuutoksen torjunta			
Ympäristötavoitteen kokonaistulos määräytyy heikoimman osa-alueen mukaan			

Myös täydellinen raportti oli selkeä ja siitä oli mahdollista nähdä yksityiskohtaisesti, millaisia toimia vaaditaan kohteen saamiseksi taksonomiamukaiseksi. Osa toimista on sellaisia, joihin voidaan vaikuttaa konsernitason ohjeistuksella. Esimerkiksi ilmatoriskien arvioimiseksi tulee luoda lomakepohja, joka sisältää tarvittavat arviointikohteet. Lomakkeen täytyy sisältää erilaiset ilmastomuutoskenaariot, hankkeeseen sen käytönaikana kohdistuvat ilmatoriskit ja niiden vakavuus sekä merkittävimpien riskien kuvaus ja toimenpiteet niiden vähentämiseksi. Konsultti valmisteli mallipohjan ja sen perusteella työstetään yrityksen omiin prosesseihin sopiva ilmatoriskien arviointilomakkeen. Myös kiertotalouteen sekä ympäristön pilaantumiseen liittyen on tarvetta luoda selkeät konsernitason ohjeistukset, että hankkeen henkilöstön on helpompaa suorittaa lisääntyviä raportointivaatimuksista.

3.4 Raportointivaihe

Vielä syyskuun lopulla 2021 oli sellaisia näkemyksiä, että EU-taksonomian osalta yritysten tulisi raportoida vasta vuoden 2022 osalta. Finanssialalla oli kuitenkin eriäviäkin mielipiteitä ja lokakuun alussa aloitettiin valmistautuminen vuoden 2021 raportointiin. Todennäköisesti epävarmuus aikataulujen suhteen johtui siitä, että termistö oli kaikille hieman epäselvää. Taksonomian mukaisten liiketoimintojen osalta raportointi tehdään ensimmäisen kerran vuoden 2022 osalta, mutta taksonomiakelpoisten liiketoimintojen osalta taas raportoidaan jo vuodelta 2021. Näiden erot eivät olleet vielä monellekaan yksiselitteisiä ja siksi jokainen taho teki omat tulkintansa.

3.4.1 Alkukartoitus

Vuoden 2021 raportoinnin suunnittelu alkoi taksonomialuokkien selvittämisellä. Konsultti oli valmistellut listan mahdollisista aktiviteettiluokista, joihin YIT:n liiketoiminta voisi taksonomian mukaan kuulua. Aluksi listalla oli esillä useampiakin luokkia, mutta sieltä päädyttiin karsimaan niistä osa, koska ne eivät ole yrityksen liiketoimintaa. Suunnittelupalaverissa käytiin läpi tuota listausta ja eri segmentit luokiteltiin annettuihin taksonomialuokkiin. Joillakin segmenteillä on paljon erilaisia aktiviteetteja ja toisilla taas projektit ovat hyvinkin samantyyppisiä.

Samanaikaisesti aloitettiin keskustelu myös konsernilaskennan kanssa. Vaikka kaikki raportoivat tunnusluvut eli KPI:t (Key Performance Indicator) eivät olleet vielä tarkentuneet, oli muodostunut kuitenkin ymmärrys siitä, mille tasolle taloudellisissa luvuissa on mahdollista päästä konsolidointijärjestelmän kautta. YIT raportoi konsernitilinpäätöksessään liikevaihtonsa liiketoimintasegmenteittäin (Kuva 13.), joten näihin lukuihin meidän tuli löytää prosenttiluvut, jotka kertovat taksonomiakelpoisen liiketoiminnan osuuden.

Kuva 13. YIT:n liiketoimintasegmenttien taloudelliset tiedot vuodelta 2020

Liiketoimintasegmenttien taloudelliset tiedot

2020

Milj. euroa	Asuminen Suomi ja CEE	Asuminen Venäjä	Toimitilat	Infra	Kiinteistöt	Muut erät	Konserni, IFRS
Liikevaihto	1 286	305	761	791	17	-90	3 069
Liikevaihto ulkosilta asiakkailta	1 286	305	760	776	17	-75	3 069
Konsernin sisäinen liikevaihto	0		0	15		-16	
Poistot ja arvonalentumiset	-4	-14	-2	-18	0	-20	-58
Liikevoitto	108	8	-46	-1	5	-40	35
Liikevoitto-%	8,4	2,5	-6,0	-0,1	30,2		1,1
Oikaisuérät		19	1	13		15	50
Liikesarvon arvonalentuminen		13				2	15
Käyvän arvon muutokset määräysvallattomien omistajien osuuden lunastusvelvoitteessa		-8	1				-7
Restrukturoinnit ja divestoinnit			0			0	1
Oikaudenkäynnit						-3	-3
Sulautumiseen liittyvät integraatiokulut						6	6
Liikevoitto alasajettavista liiketoiminnoista		15		13		6	34
Vaihto-omaisuuden käypää arvoa koskeva PPA-oikaisu*						1	1
Hankintahinnan kohdistamiseen liittyvät PPA-poistot*						-3	-3
Oikaistu liikevoitto	108	27	-44	13	5	-24	85
Oikaistu liikevoitto-%	8,4	8,8	-5,8	1,6	30,2		2,8

* PPA vittaa sulautumiseen liittyvii käyvän arvon oikaisuihin.

Kun luokittelua oli käyty läpi konsernitason näkökulmasta, mukaan otettiin segmenttien controllerit. Heillä on tiedossaan, millaisia projekteja yksiköissä tehdään ja miten segmentin ulkoinen liikevaihto jakautuu, näiden projektien välillä. Taksonomiasta ja sen raportointivaatimuksista keskusteltiin jokaisen segmentin edustajan kanssa.

Saman aikaisesti jatkettiin keskustelua myös YIT:n IFRS-asiantuntijan kanssa ja hän oli tutkinut asetuksessa liitteessä olleita määritelmiä KPI:stä. Taksonomia-asetuksen määritelmät CapExin ja OpExin osalta poikkeavat taloudellisessa raportoinnissa yleisesti käytetyistä määritelmistä. Tällaiset uudet määritelmät aiheuttavat hämmennystä varsinkin, kun siihen ei ole saatavilla tarkempaa ohjeistusta. Sen vuoksi näiden tunnuslukujen määrittelyyn oli tarvetta saada tulkinta-apua, että ymmärretään mitä nuo määritelmät tarkoittavat ja miten ne pitäisi laskea.

Ensimmäisen raportointivuoden osalta tietojen ei tarvitse olla ulkopuolisen tahon varmentamia, mutta silti yrityksellä tulee olla riittävä varmuus lukujen oikeellisuudesta. Yrityksen muiden kuin taloudellisen tiedon raportointi tarkastetaan vuosittain taloudellisen tilintarkastuksen yhteydessä ja myös tämäkin osuus tullaan tarkastamaan siinä yhteydessä. Varmentaminen ei ole vielä pakollista ensimmäisinä vuosina, mutta kestävyysraportointidirektiivin tullessa voimaan vuonna 2023 ovat nämäkin tiedot varmennettava.

3.4.2 Lopullinen valmistelu raportointikonsultin kanssa

Raportoinnin viimeistelyä varten saatiin koottua osittain sama projektitiimi kuin aiemmissakin vaiheissa, mutta nyt kun painopiste siirtyi taloudelliseen raportointiin, projektin omistajuus siirtyi konsernilaskennasta ja -raportoinnista vastaavalle johtajalle. Aloituspalaverissa käytiin läpi tähänastiset edistysaskeleet lähinnä luokitteluihin liittyen. Konsultilla oli selkeä työsuunnitelma, miten projektissa päästäisiin etenemään tehokkaasti. Projekti jaettiin kolmeen osa-alueeseen, jotka olivat aktiviteettiluokittelut, KPI-määrittelyt sekä raportoinnin viestinnällinen osuus. Näistä kaikista järjestettiin omat työpajat tarvittavilla kokoonpanoilla ja niiden lisäksi pidettiin säännöllisiä tilannekatsauksia.

Ensimmäisenä aloitettiin aktiviteettiluokitteluista, joita oli jo hahmoteltu raportoinnin alkukartoituksen aikana. Konsultin lähestymistapa luokitteluun olisi ollut NACE-koodien kautta, mutta projektitiimissä oltiin sitä mieltä, että kannattaisi aloittaa suoraan aktiviteettiluokista, koska se on kuitenkin raportoinnin tavoitetaso. Aktiviteettiluokat käytiin ensin läpi yksitellen ja samalla pohdittiin, onko kyseinen luokka yritykselle olennainen vai ei. Osa luokista oli selkeästi rakentamisen toimialaan kuuluvia, mutta osa luokista edellyttää myös aktiviteetin mukaisen toiminnan harjoittamista. Joissain luokissa on määrittelyssä sanottu selkeästi sen sisältävän myös kyseisen laitoksen rakentamisen, mutta ei kaikissa ja se aiheutti hieman epäselvyyttä tulkintaan. Määrittelyiden tulkintaan toi myös lisähaastetta se, että asetuksen suomenkielisessä versiossa käytetyt käännökset voivat johtaa erilaiseen lopputulokseen kuin englanninkielisen perusteella.

Kun kaikki luokat oli käyty läpi, mukaan otettiin taas keskusteluihin eri segmenttien business controllerit. Mukana keskusteluissa oli myös yrityksen IFRS-asiantuntija, joka oli katsonut valmiiksi segmenttien liikevaihdot edelliseltä kvartaalilta. Taloudellisia aktiviteetteja tarkasteltiin liikevaihdon kautta raportointiyksiköittäin. Suurin osa Asumisen, Toimitilat- sekä Kiinteistöt-segmenttien liiketoiminnasta on uusien rakennusten rakentamista tai olemassa olevien rakennusten korjausta. Sellaisten divisioonien liikevaihdon, joiden toiminta ei kuulu mihinkään aktiviteettiluokkaan, jätämme pois tästä raportoinnista. Silloin se osa liikevaihdostamme ei ole taksonomiakelpoista.

Infra-segmentin taloudellisia aktiviteetteja tarkasteltiin projektitasolla raportointiyksiköittäin, jonka vuoksi luokittelu vei sen osalta hieman enemmän aikaa. Projektien nimet eivät aina kerro, mitä kaikkea projektiin kuuluu ja sen vuoksi niitä piti tutkia tarkemmin. Yritys rakentaa esimerkiksi erilaisia tunneleita, joiden käyttötarkoituksesta riippuu mihin aktiviteettiluokkaan sen rakentaminen kuuluu. Jos tunneli on rakennettu metroa varten, silloin se kuuluu luokkaan 6.14 eli rautatieliikenteen infrastruktuuri. Jos taas tunneli rakennetaan moottoritietä varten, silloin se ei ole taksonomiakelpoista, koska ainakaan toistaiseksi ei pystytä todentamaan millaista liikennettä tiellä kulkee. Jos pystyttäisiin todentamaan, että kyseisellä tiellä kulkee vain vähäpäästöisiä autoja, silloin se voitaisiin luokitella vähähiilisen tieliikenteen ja julkisen liikenteen mahdollistavaksi infrastruktuuriksi eli luokkaan 6.15. Edellä mainitun esimerkin tyyppisiä hankkeita on monia, joissa projektin lopullinen käyttötarkoitus ei ole selkeä ilman yksityiskohtaista läpikäyntiä. Tällaiset selvitykset vievät aikaa, mutta ne on tarkoitus kuitenkin saada valmiiksi ennen vuoden vaihdetta, että raportointi luokkien mukaisesti on selkeämpää tammikuussa. Myös niiden liiketoimintojen osalta, jotka eivät ole taksonomiakelpoisia, on tärkeää ymmärtää, millaisesta toiminnasta on kyse, että voidaan selkeästi perustella niiden poissulkeminen.

Luokittelutyön kanssa samanaikaisesti, käytiin läpi KPI:den määritelmät ja mitä ne tarkoittavat YIT:n näkökulmasta nimittäjän osalta. Asiasta oli jo aikaisemmin keskusteltu, mutta tässä vaiheessa IFRS-asiantuntija sai työparikseen konsultin, jolla on vahva kokemus rakennusalaista. Pääomamenojen osalta päädyttiin laskemaan taksonomiakelpoinen osuus siten, että vähennettiin kokonaismäärästä ei-taksonomiakelpoisiin toimintoihin liittyvät pääomamenot. Jos raportointiyksikköä ei pystytty jättämään kokonaan ulkopuolelle, silloin käytettiin kyseisen raportointiyksikön taksonomiakelpoisen liikevaihdon prosenttiosuutta. Vuoden 2022 osalta joudutaan varmastikin tarkastelemaan asioita uudelleen, mutta todennäköisesti teknisten syiden sekä tiettyjen kirjanpitokäytäntöjen vuoksi samaa toimintatapaa joudutaan soveltamaan myös seuraavina vuosina.

Raportoinnin viestinnällistä osuutta varten oli tärkeää ensin selvittää yrityksen periaatteet luokitteluiden osalta. Syksyn aikana käytyjen luokittelukeskusteluiden perusteella, oli saatu paljon taustatietoja siitä, miten arviointi on suoritettu ja mitkä ovat olleet perustelut valinnoille. Tämä tulee olemaan tärkeää tietoa erityisesti siinä vaiheessa, kun vuoden 2021

raportti taksoniakelpoisesta liiketoiminnasta julkaistaan. Vaikka tavoitteena on lisätä läpinäkyvyyttä raportoinnissa, EU-taksonomian osalta on vielä liikaa tulkinnanvaraisuutta. Tämä johtaa siihen, että yritykset ovat tulkinneet kriteerejä eri tavoin eivätkä luvut välttämättä ole siksi vertailukelpoisia. Jos yritykset julkaisisivat raporttinsa ilman selvitystä käytetyistä menetelmistä ja niiden perusteluista, harva ymmärtäisi mitä raportoiduilla luvuilla tarkoitetaan. Sen vuoksi on hyvä kertoa julkisesti miksi ja miten tulkintoja on tehty.

4 Johtopäätökset

Taksoniariaportoinnin valmisteluprojekti on ollut haasteellinen prosessi sekä itselleni opiskelijana että yritykselle. Ensimmäiset kuukaudet asetuksen julkistamisen jälkeen projekti ei kovin paljon edennyt, koska tietoa vaatimuksista ja velvoitteista oli melko vähän saatavilla. Jonkin verran myös tilannetta haittasi tiedon luotettavuus, koska saatu informaatio saattoi olla ristiriidassa toisaalta saadun tiedon kanssa. Tilannetta helpotti rakennusalan konsultin palkkaaminen, koska heiltä saattoi kysyä mieltä askarruttavia kysymyksiä ja vaikka heillä ei aina heti ollutkaan vastausta, he selvittivät asian. Konsultin palkkaaminen auttoi myös resurssointiin, koska EU-taksonomian vaikutukset eivät olleet vielä vuoden alussa tiedossa, myöskään projektiin ei ollut voitu varata resursseja. Varmastikin moni yritys joutuukin jättämään raportoinnin tekemättä tai ainakin tekee raportin pelkästään oletuksiin perustuen, koska siihen ei ole pystytty varautumaan riittävän ajoissa.

Ymmärrän kyllä EU:n tahtotilan ympäristötavoitteiden saavuttamiseksi ja useimmat niistä vaativatkin pikaisia toimenpiteitä. Yritysten näkökulmasta nopealla aikataululla käyttöönotettavat uudistukset raportointiprosessissa tuottavat suuria hankaluuksia. Tässä uudistuksessa piti ottaa käyttöön uusia mittareita, jotka yhdistävät kestävään liiketoimintaan liittyvät asiat taloudellisiin lukuihin. Kirjanpidon järjestelmistä saatavaa tietoa ei ole suunniteltu käytettäväksi EU-taksonomian tarpeisiin, joten sen vuoksi raportoitavat tiedot voidaan joutua yhdistelemään manuaalisesti eri tietolähteistä. Jos yrityksen toiminta on tuotantotoimintaa, joka perustuu muutamasta eri tuotantolinjasta saataviin tuottoihin, sen on huomattavasti yksikertaisempaa koostaa tiedot raportointia varten. Kun taas projektiliiketoimintaa harjoittavalla yrityksellä yhdisteltäviä tietoja on usein todella paljon. Järjestelmäuudistusta ei ole mahdollista tehdä näin lyhyessä ajassa ja varsinkin, kun kaikki

raportoitavat asiat eivät ole kovin yksiselitteisiä. Lisäksi asetuksen voimaantulo ei ollut vielä syksyllä 2021 varmistunut, koska lopullisen hyväksynnän se sai vasta joulukuussa ja sen vuoksi tähän ei ollut mahdollista varautua ennakoon. Yrityksiin kohdistuvat velvoitteet olisi ollut helpompi ymmärtää jo heti alkuvaiheessa, jos ne olisi esitelty aikataulumuodossa kriteereiden kanssa.

Vaikka projekti aloitettiin ehkä hieman väärässä järjestyksessä, eivät tehdyt toimet menneet kuitenkaan hukkaan. Pilotointiprojektista saamaamme arvokasta tietoa yritys pääsee hyödyntämään valmistautuessaan vuoden 2022 raportointiin ja tietojen perusteella pystytään jo alkuvuodesta huomioimaan tarvittavat muutokset yrityksen prosesseissa. Kerättyjen tietojen avulla on helpompi lähteä syventämään tiedonkeruuta ja voidaan jatkaa suoraan siitä mihin edellisen vuoden raportoinnin osalta oli jääty.

En ole itse ollut aiemmin mukana tämän tyyppisessä projektissa, missä lopputulokseen liittyviä epävarmuustekijöitä on ollut näin paljon. Jos esimerkiksi taloudelliseen raportointiin on tulossa uusia raportointivaatimuksia, silloin yleensä tilintarkastuskumppaneilla on jonkinlainen käsitys mitä vaatimukset tarkoittavat käytännössä ja miten niihin voidaan valmistautua. Nyt asia on kaikille uusi ja EU-taksonomian osalta ei sellaista tahoja ollut saatavilla, joka olisi pystynyt tarjoamaan aiheesta syvempää osaamista. Kun suuria muutoksia aiheuttavia säädöksiä valmistellaan, tulisi myös määritellä taho, jonka puoleen voisi kääntyä tulkintakysymysten kanssa. Eryityisesti tällaisen asetuksen kohdalla, joka vaatii yrityksiltä lähes koko organisaation läpi menevää osaamista, olisi ollut tärkeää saada jo heti aluksi konkreettisemmat tulkintaohjeet.

Huolimatta erilaisista haasteista, oli projektin lopputulos erinomainen. Yrityksen sisällä tarvittiin useita henkilöitä eri raportoinnin vaiheisiin, jotta raportti saatiin valmiiksi ajallaan. Käytännössä pystyttiin yhteistyöllä saamaan hieno raportti, jota voi ylpeänä esitellä. (Liite 3)

5 Pohdinta

Aloittaessani opinnäytetyötäni, EU-taksonomiasta ei käyty juurikaan julkista keskustelua ja tietoa oli muutenkin vähän saatavilla. Prosessin edetessä myös media alkoi kiinnostua

aiheesta ja siitä kiinnostuneita löytyi myös rahoitusalan ulkopuolelta. Asetuksen on tarkoitus tuoda finanssimarkkinatoimijoille työkaluja kestävyuden arviointiin, mutta syvempi asiantuntemus kuitenkin vielä puuttuu erityisesti asiakasrajapinnassa olevilta pankkien edustajilta. Kiinnostusta aiheeseen kyllä on, mutta kun heiltä kysellään tarkempia yksityiskohtia esimerkiksi mittareiden tulkintaan liittyen, siihen ei kuitenkaan löydy vielä vastausta. Aihe on pankeillekin vielä uusi eikä heillä välttämättä ole vielä omaa kantaa EU-taksonomian vaikutuksista rahoituksen saatavuuteen tai hintaan. Vaikka kestäväällä rahoituksella ja siihen liittyvillä säädöksillä on tarkoitus ohjata sijoituksia ympäristön kannalta kestäviin kohteisiin, todennäköisesti tulee viemään useita vuosia ennen kuin hinta tai saatavuus tulevat ohjaamaan sijoituspäätöksiä.

Monet alat suhtautuvat vielä epäilevästi luokitusjärjestelmäasetuksen kriteereihin. Kriteeristö ei kata vielä kaikkia aloja ja sieltä puuttuu monia, joilla ympäristöriskit ovat suurempia kuin nyt valituilla aloilla. Tietyillä aloilla kuten maataloudella on kovaäänisiä ja vaikutusvaltaisia edustajia, jonka vuoksi sitä ei vielä saatu mukaan tähän vaiheeseen. Kriteeristöjen laatiminen on haastavaa ja niiden soveltuminen kaikille aloille voi muodostua lopulta esteeksi sille, ettei kaikkia sektoreita saada mukaan. Jos EU-taksonomia jää vain joidenkin alojen arviointikriteeriksi, silloin sen tulevaisuus ei näytä hyvältä. Siihen tulee saada mukaan suurin osa päästöjen aiheuttajista, että siitä tulee käyttökelpoinen väline rahoitusmarkkinoiden käyttöön. Lisäksi kriteerien soveltuvuutta tulee arvioida tiheästi ja tehdä tarvittavat säätötoimenpiteet ajoissa, että niillä on ympäristötavoitteiden kannalta merkitystä.

Tämän työn tuloksia on mahdollista hyödyntää esimerkiksi pienemmän rakennusalan yrityksen vastaavassa arvioinnissa. Vaikka asetuksen velvoitteet eivät vielä koske kuin pientä osaa yrityksistä, vaikutukset tulevat näkymään myös muissa yrityksissä ja heidän kannattaa raportoida vastaavia tietoja jo vapaaehtoisesti. Sijoittajat sekä rahoitusala tulevat lähivuosina todennäköisesti kyselemään samantyyppisiä tietoja myös muilta kuin pörssiyrityksiltä.

Aiheesta olisi mahdollista tehdä vastaava selvitys vuoden 2022 raportoinnin osalta. Vuonna 2022 yritysten tulee käydä toimintonsa läpi yksityiskohtaisesti ja peilata niitä alan teknisiin

kriteereihin. Projektiliiketoiminnassa tämä tulee olemaan hyvin manuaalista ja aikaa vievää selvitystyötä. Selvitys toisen vuoden raportointiin valmistautumisesta olisi luonteva jatko tälle työlle.

Alun perin minulla oli tarkoitus selvittää tulevia raportointimuutoksia laajemmaltikin, mutta muutoksia on tulossa lähivuosina todella paljon. EU haluaa saada yhtenäistettyä muun kuin taloudellisen tiedon raportoinnin sekä kestävään rahoitukseen liittyvät raportointivelvoitteet, mutta tuloksia näistä uudistuksista on nähtävissä aikaisintaan muutaman vuoden päästä. Silloin voisi tutkia sitä, miten nuo ovat muuttaneet yritysten raportointia ja ovatko ylimääräiset tietopyynnöt vähentyneet toivotusti.

Lähteet

Elinkeinoelämän keskusliitto. (11.9.2019). *Vastuullisuuden suunnannäyttäjät.*

https://ek.fi/wp-content/uploads/EK_Vastuullisuusjulkaisu_final_net_11.9.2019.pdf

EU Green deal office (n.d.). *EU-taksonomia tuo uudet pelisäännöt vastuullisille*

investoinneille. <https://greendealoffice.fi/artikkelit/eu-taksonomia-tuo-uedet-pelisaannot-vastuullisille-investoinneille>

European Commission. (21.4.2021a). *Sustainable Finance and EU Taxonomy: Commission takes further steps to channel money towards sustainable activities.*

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_21_1804

European Commission. (4.6.2021b). *Impact Assessment report.*

https://ec.europa.eu/finance/docs/level-2-measures/taxonomy-regulation-delegated-act-2021-2800-impact-assessment_en.pdf

Euroopan komissio. (8.3.2018). *Kestävän kasvun rahoitusta koskeva toimintasuunnitelma.*

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:52018DC0097&from=FI>

Euroopan komissio (11.12.2019). *Euroopan vihreän kehityksen ohjelma.* [https://eur-](https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:b828d165-1c22-11ea-8c1f-01aa75ed71a1.0003.02/DOC_1&format=PDF)

[lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:b828d165-1c22-11ea-8c1f-](https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:b828d165-1c22-11ea-8c1f-01aa75ed71a1.0003.02/DOC_1&format=PDF)

[01aa75ed71a1.0003.02/DOC_1&format=PDF](https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:b828d165-1c22-11ea-8c1f-01aa75ed71a1.0003.02/DOC_1&format=PDF)

Euroopan komissio. (2020). *Taxonomy: Final report of the Technical Expert Group on*

Sustainable Finance. https://ec.europa.eu/info/publications/sustainable-finance-technical-expert-group_fi

Euroopan komissio. (21.4.2021a). *Ehdotus direktiivin 2013/34/EU, direktiivin 2004/109/EY, direktiivin 2006/43/EY ja asetuksen (EU) N:o 537/2014 muuttamisesta yritysten*

kestävyyssraportoinnin osalta. https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/banking-and-finance/sustainable-finance/overview-sustainable-finance_fi

Euroopan komissio. (4.6.2021b). *Komission delegoitu asetus*. https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:d84ec73c-c773-11eb-a925-01aa75ed71a1.0006.02/DOC_1&format=PDF

Euroopan komissio. (6.7.2021c). *Liitteet komission delegoituun asetukseen*. https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:6cc10dc0-de60-11eb-895a-01aa75ed71a1.0017.02/DOC_2&format=PDF

Euroopan parlamentti. (8.9.2019). *Mitä hiilineutraalius tarkoittaa ja miten se saavutetaan 2050 mennessä?*

<https://www.europarl.europa.eu/news/fi/headlines/society/20190926STO62270/mita-hiilineutraalius-tarkoittaa-ja-miten-se-saavutetaan-2050-menessa>

Euroopan parlamentti. (2022). *Euroopan unioni ja metsät*.

<https://www.europarl.europa.eu/factsheets/fi/sheet/105/euroopan-unioni-ja-metsat>

Euroopan unionin virallinen lehti. (20.6.2019). *C 209/01*. [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0620\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0620(01)&from=EN)

Euroopan unionin virallinen lehti 18.6.2020: *L 198/15*. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:32020R0852&from=EN>

Och, M. (2020). *Sustainable Finance and the EU Taxonomy Regulation – Hype or Hope?* https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3738255

Schütze, F., Stede, J., Blauert, M. & Erdmann, K. (2020). *EU taxonomy increasing transparency of sustainable investments, DIW Weekly Report, pp. 485-492*. http://dx.doi.org/10.18723/diw_dwr:2020-51-1

SUEZ Group. (2020). *Evaluation of SUEZ Group 2020 revenue integrated to the European Taxonomy*. <https://www.suez.com/-/media/suez-global/files/publication/rapport/suez-group-and-the-european-taxonomy-en-02-23-2021.pdf>

Valtioneuvosto. (2021). *EU:n kestävän rahoituksen taksonomia: Ilmastoa koskeva delegoitu säädös, E-kirje.*

<https://vnk.fi/documents/10600/98644006/Taksonomian+ilmastoa+koskeva+delegoitu+s%C3%A4%C3%A4d%C3%B6s;+E-kirje.pdf/95c505ab-a53c-148f-85bf-4e8882b9c96e/Taksonomian+ilmastoa+koskeva+delegoitu+s%C3%A4%C3%A4d%C3%B6s;+E-kirje.pdf?version=1.0&t=1637135390119&download=true>

YIT Oyj. (n.d.). *Kestävä kehitys.* <https://www.yitgroup.com/fi/kestavakehitys>

Liite 1: Kasvihuonepäästöt toimialoittain vuonna 2018

NACE Macro-sector code	(Scope 1) Tonnes CO ₂ e (2018)
D - Electricity, gas, steam and air conditioning supply	1,021,327,916.14
C – Manufacturing	836,131,368.27
H - Transportation and storage	543,990,599.69
A - Agriculture, forestry and fishing	526,387,217.14
E - Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	161,962,114.37
B - Mining and quarrying	81,201,552.02
G - Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	79,399,182.95
F – Construction ⁴	64,791,686.40
Q - Human health and social work activities	32,512,530.55
O - Public administration and defence; compulsory social security	29,297,099.74
N - Administrative and support service activities	21,424,859.33
I - Accommodation and food service activities	17,333,105.86
P – Education	17,273,274.20
M - Professional, scientific and technical activities	17,056,511.88
K - Financial and insurance activities	10,837,435.09
S - Other service activities	9,816,300.62
J - Information and communication ⁵	8,780,514.69
R - Arts, entertainment and recreation	8,298,587.66
L - Real estate activities ⁶	5,726,208.34
T - Activities of households as employers; undifferentiated goods- and services-producing activities of households for own use	234,573.70
U - Activities of extraterritorial organisations and bodies	26.68

Liite 2. Lomakemalli: Luokitusjärjestelmän mukaisista taloudellisista toiminnoista saatu osuus liikevaihdosta

Economic activities (1)	Code(s) (2)	Absolute turnover (3) Currency	Proportion of turnover (4) %	Substantial contribution criteria							DNSH criteria (Do No Significant Harm')							Minimum safeguards (17) Y/N	Taxonomy-aligned proportion of turnover, year N (18) Percent	Taxonomy-aligned proportion of turnover, year N-1 (19) Percent	Category (enabling activity / transitional activity) (20) E/T
				Climate change mitigation (5) %	Climate change adaptation (6) %	Water and marine resources (7) %	Circular economy (8) %	Pollution (9) %	Biodiversity and ecosystems (10) %	Climate change mitigation (11) Y/N	Climate change adaptation (12) Y/N	Water and marine resources (13) Y/N	Circular economy (14) Y/N	Pollution (15) Y/N	Biodiversity and ecosystems (16) Y/N						
A. ELIGIBLE ACTIVITIES																					
A.1 Eligible Taxonomy-aligned activities																					
Activity A			20 %	50%*	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %									10 %		E	
Activity B			11 %	0 %	0 %	100 %	0 %	0 %	0 %									11 %			
Turnover of eligible Taxonomy-aligned activities (A.1)			31 %	10 %	0 %	11 %	0 %	0 %	0 %									21 %		10%**	
A.2. Eligible not Taxonomy-aligned activities																					
Activity D			18 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %									0 %		T	
Activity E			20 %	50 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %									0 %			
Turnover of eligible not Taxonomy-aligned activities (A.2)			38 %																		
Total (A.1 + A.2)			69 %	10 %	0 %	11 %	0 %	0 %	0 %									21 %		10%*	
B. NON-ELIGIBLE ACTIVITIES																					
Turnover of non-eligible activities (B)			31 %																		
Total (A + B)			100 %																		

Liite 3: YIT:n EU:n taksonomiaa koskeva raportointi vuodelta 2021

YIT:n EU:n taksonomiaa koskeva raportointi vuodelta 2021

Sääntely-ympäristö

EU pyrkii saavuttamaan Euroopan vihreän kehityksen ohjelmassa asetettuja tavoitteita, ja tässä yhteydessä se on ottanut käyttöön kestävä toimintaa koskevan luokitusjärjestelmän eli taksonomian.

EU:n taksonomian tavoitteena on määrittää selkeästi, mitä taloudellista toimintaa pidetään kestävä, ja auttaa ohjaamaan pääomaa kestäviin taloudellisiin toimintoihin. EU:n taksonomia-asetuksen mukaan YIT:n ja muiden yhtiöiden, joihin sovelletaan muuten kuin taloudellisten tietojen raportointia koskevaa direktiiviä, on luokitettava kolme keskeistä tulosindikaattoria taksonomikelpoisuudestaan suhteessa liikevaihtoon ja pääoma- ja toimintamenoihin sekä niihin liittyviin laadullisiin tiedoihin.

YIT raportoi osana EU:n taksonomian asettamia raportointivaatimuksia taksonomikelpoisuudestaan tilikaudelta 2021. Jotta YIT voi raportoida taksonomikelpoisuudestaan, sen on kartoitettava, mikä osa sen taloudellisesta toiminnasta luokitellaan taksonomian kahden ensimmäisen ympäristötavoitteen eli ilmastomuutoksen hillitsemisen ja siihen sopeutumisen piiriin täyttävän näin ollen vaatimuksen taksonomikelpoisuudesta.

Tilikaudelta 2022 alkaen lietoiminnan taksonomiamukaisuutta koskevaa raportointivelvoitetta sovelletaan taksonomikelpoisuuden raportoinnin lisäksi. EU on luonut kolme kriteeriä, joiden täytyessä voidaan osoittaa taloudellisen toiminnan olevan taksonomiamukainen. Taloudellisen toiminnan tulee edistää merkittävästi taksonomian ympäristötavoitteiden saavuttamista, noudattaa periaatteita, jotka mukaan malle ympäristötavoitteille ei aiheudu merkittäviä haittaa, ja noudattaa vähentämistason sovellettua suojitointia. Taksonomiamukaisuuden lisäksi vuodelta 2022 alkaen tarkastellaan taksonomian neljää muuta ympäristötavoitetta.

YIT:n arvion mukaan suurin osa YIT:n lietoiminnasta on taksonomikelpoista. Vuodesta 2022 alkaen otetaan kuitenkin käyttöön

tukit kriteerit taksonomiamukaisuudesta. Tämän vuoksi YIT odottaa, että seuraavina vuosina sen lietoiminnan taksonomiamukainen osuus on pienempi kuin tilikaudelta 2021 ilmoitettu taksonomikelpoisen osuus.

YIT:n lähestymistapa kestävä toimintaan koskevan EU:n taksonomian osalta

YIT:n lähestymistapa tilikauden 2021 taksonomiaraportoinnin osalta oli arvioida, mikä YIT:n taloudelliset toiminnot ovat taksonomikelpoisia. Tässä yhteydessä määritettiin liikevaihdon sekä pääoma- ja toimintamenojen taksonomikelpoisen osuus. YIT:n taksonomikelpoisten toimintojen analyysi rajoittui suurimpiin lietoimintoihin, joihin kuuluvat Asumisen segmentti ja kaikki lietoiminnot Suomessa ja Ruotsissa. Taksonomiaan luokitellut ja YIT:n määrittelyyn sisällytetyt lietoiminnot tunnistettiin taksonomikelpoiksi.

YIT-konsernin taloustilimi, johon kuuluu edustaja kaikista YIT:n lietoiminnoista, tarkasteli yhdessä kestäviin kehitykseen tiimin kanssa EU:n taksonomiaan liittyviä toimintoja, minkä tuloksena taksonomikelpoiset ja ei-kelpoiset toiminnot määritettiin. YIT:n taksonomikelpoisen liikevaihto liittyi pääosin 7.1. Lúsen rakennusten rakentamiseen ja 7.2. Olemassa olevien rakennusten korjaukseen.

Ei-taksonomikelpoisia toimintoja ovat muun muassa kaikki Infra-segmentin talikenttään liittyvät toiminnot, sillä taksonomikelpoisuus edellyttää YIT:n rakentavan infrastruktuuria, jossa kaikki infrastruktuuria käyttävät ajoneuvot ovat hiilidioksidipäästöttömiä. Tätä ei voida osoittaa luotettavasti, joten kyseisiä toimintoja ei voida pitää taksonomikelpoisina. Arvioinnin ulkopuolelle jäivät lietoiminnot on raportoitu taksonomian keskeisten tulosindikaattorien laskelmissa ei-taksonomikelpoiksi toiminnoksi. Taksonomikelpoisuudesta raportoitavissa kaksinkertainen laskenta välitettiin luokittelemalla ulkoiset tulovirrat toimintokohtaisesti. Keskeiset tulosindikaattorit laskettiin konsolidoitujen taloudellisten tietojen perusteella.

YIT:n taksonomikelpoisen liikevaihto

YIT:n taksonomikelpoisen liikevaihto liittyi pääosin YIT:n uusien rakennusten rakennustoimintaan, kuten asuntorakentamiseen ja muiden taksonomikelpoisten tilojen rakentamiseen, sekä rakennusten korjaustoimintaan. YIT:n kokonaisliikevaihto taksonomian liikevaihtoindeksiin määritelmän mukaan oli 2 856 miljoonaa euroa, joka vastaa konserniliikintäpäätöksen liikevaihtoa tilikaudelta 2021. YIT:n taksonomikelpoisen osuus tilikauden 2021 kokonaisliikevaihdosta oli 85 prosenttia. Ei-taksonomikelpoisen osuus oli 15 prosenttia.

YIT:n taksonomikelpoiset pääomamenot (CapEx)

YIT:n taksonomikelpoisen osuus tilikauden 2021 kokonaispääomamenoista oli 67 prosenttia. Ei-taksonomikelpoisen osuus oli 33 prosenttia. Taksonomikelpoiset pääomamenot laskettiin vähentämällä ei-taksonomikelpoisiin toimintoihin liittyvät pääomamenot. Laskentatilanteessa, jossa raportointiysikköä ei ollut mahdollista jättää kokonaisuudessaan ulkopuolelle, käytettiin kyseisen raportointiysikkön taksonomikelpoisen liikevaihdon prosenttiosuutta. Taksonomiamitoitinta 7.7. Rakennusten hankinta ja omistaminen liittyvät pääomamenot sisällytettiin kuitenkin täysimääräisesti laskentaan.

YIT:n kokonaispääomamenot taksonomian pääomaindeksiin määritelmän mukaan olivat 32 miljoonaa euroa tilikaudelta 2021.

Summa koostuu tilikauden aikana aneettomien ja aneellisten hyödykkeisiin tehdyistä lisäyksistä. Mukana summassa ovat myös käyttökeuhkasuorituksen lisäykset. Suuri osa kokonaispääomamenoista on peräisin vuokratuista ja omistetuista konesista ja laitteista.

YIT:n taksonomikelpoiset toiminnot (OpEx)

YIT:n taksonomikelpoisen osuus tilikauden 2021 kokonaisuudessaan ulkopuolelle, käytettiin kyseisen raportointiysikkön taksonomikelpoisen osuus oli 39 prosenttia. Taksonomikelpoiset toiminnot laskettiin vähentämällä ei-taksonomikelpoisiin toimintoihin liittyvät toiminnot. Laskentatilanteessa, jossa raportointiysikköä ei ollut mahdollista jättää kokonaisuudessaan ulkopuolelle, käytettiin kyseisen raportointiysikkön taksonomikelpoisen liikevaihdon prosenttiosuutta.

YIT:n kokonaisuutena toiminnot toimitusindikaattoriin määritelmän mukaan olivat 56 miljoonaa euroa tilikaudelta 2021. Määrä koostuu tutkimus- ja kehitysmenoista, rakennusten peruseräntämiseen, aneellisten käyttöomaisuushyödykkeiden päivittämiseen huoltoon liittyvistä vuokratuista sekä lyhytaikaisiin ja arvoitteen vähäisiin vuokratuista liittyvistä kustannuksista. Merkittävä osa kokonaisuutena toiminnoista on peräisin vuokratuista liittyvistä kustannuksista.

Tulevaisuudennäkymät

Tilikaudelta 2022 alkaen vaaditaan raportointia taksonomiamukaisuudesta. Taksonomiamukaisuutta koskevalle vaatimukselle otetaan käyttöön kriteerit, joiden avulla taloudellista toimintaa voidaan pitää kestävä. Lisäksi taksonomiaan on sisällytetty muita kestäviin kehitykseen liittyviä näkökohtia, sillä ilmastomuutoksen hillitsemistä ja siihen sopeutumista koskevien ympäristötavoitteiden lisäksi tarkastelussa otetaan huomioon neljä uutta ympäristötavoitetta: vesivarjon ja merten luonnonvarojen kestävä käyttö ja suojelu, siirtyminen kiertotalouteen, ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja vähentäminen sekä biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojelu ja ennallistaminen.

Valmistuessaan EU:n taksonomian laajentamiseen YIT käynnisti vuoden 2021 syyskuussa teknisen pilot-projektin. Sen tavoitteena on selvittää, miten taksonomiamukaisuus saavutetaan YIT:n eri projekteissa ja miten projektinhallinta voidaan parantaa, jotta taksonomiamukaisuus voitaisiin taata. Lisäksi pilot-projektissa on pyritty selvittämään, mitä tietoja tarvitaan tulevaa taksonomiamukaisuudesta raportointia varten ja miten tarvittavat tiedot voidaan tuottaa. Projektin putteissa on testattu taksonomiamukaisuuskriteerit yhdessä yhdeksässä pilotkohteessa, jotka edustavat YIT:n eri lietoimintoja ja suunnitteluvaiheita. Kemikaalivaatimusten kallaisten teknisten seurantakriteerien tiettyä osaa on tarkasteltu myös erillisissä tutkimuksissa.